



İşçinin onuru
sermayeyi
yenecektir!

İŞÇİNİN SESİ

Türk-İş'te birleş!
1 Mayıs'ta devleş!

Yıl:13, Sayı:327, 22 Nisan 1987

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞSİN! KARKEREN HEMÜ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞSİN! KARKEREN HEMÜ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞSİN! KARKEREN HEMÜ WELATAN YEKBIN!



İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulumundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Bu dev savaştan adı silinmez can verenin inancı uğruna

Dört fırın işçisi yoldaşımız, devrimci durumun o kıran kırana kavgasında, taptaze ekmek üretirken faşistler tarafından 7 Eylül 1979'da katledildiler. Fırın işçileri, kavgada düşen yoldaşlarımızın bayrağını yüksekte tutarak ekmek fabrikası işgalleriyle, direnişlerle can güvenliği komiteleri kurarak savaşımı sürdürdüler.

Fırın işçileri TKP içerisindeki devrimci-opportunizist ayrışımında hiçbir kararsızlık göstermeden bir bütün olarak parti'nin devrimci kanadında, *İşçinin Sesi* saflarında yer aldılar: Devlete, polise, sivil faşist güçlere ve oportünizme karşı *İşçinin Sesi* saflarında inançla, sarsılmadan yürüdüler. Faşizm yıllarında her türlü özveriyi gösterdiler.

Leninciler yeni dönemle birlikte, faşistler tarafından öldürülen dört fırın işçisi yoldaşlarının kaybolan mezarlarını bulmayı ve bu mezarlara yoldaşlığı ve unutulmamayı belgeleyen

mezar taşları yaptırmayı komünist bir görev bildiler. Yapılan öneri, fırın işçileri ve yığınlar arasında sevinç ve saygı uyandırdı. Bir komite kuruldu. Komite önce ölen yoldaşlarımızın yakınları ile bağ kurdu. Belediyeye başvurulup gerekli girişimlerde bulunuldu. İşçi yoldaşlarımızın kaybolan yerleri bulundu.

Bu arada komite bölgede bağış toplamaya başladı. İşçiler, devrimci demokratlar, devrimci köylüler canlı dayanışma gösterdiler. Devrimci köylülerin odun satıp parayı komiteye ulaştırması herkesi duygulandırdı. Bu arada işçi sınıfının vefalı dostları bir kez daha pratikte açığa çıktı. Oportünistler ise, "herkes sıradan nefer gibi ölmeli, şu anda yaşayanlar bizim için daha önemli" gibi laflar söyleyerek özveriden kaçmalarına ve duygusuzluklarına kılıf buldular.

Ama herşeye rağmen başlanan iş tamamlandı. Ve komünistler kavgada düşen yoldaşlarını hiçbir zaman unutmayacaklarını bir kez daha göstermiş oldular.

N.Y., Ege

Yoldaşlara selam!

Değerli Yoldaşlar, Ben bir büro işçisi olarak, olanaklarım elverdiğince, bir kendimi yenileme ve etrafıma devrimci mücadelenin gereklerini anlatma gayreti içindeyim.

1980 öncesinde tanıdığım sözde devrimci kişiler, bugün boşlukta ve neredeyse parazit diyebileceğim kişiler haline gelmişler.

Çalıştığım sendikaya gönderdiğiniz *İşçinin Sesi* gazetesini, içinde

bulduğum arayışa bir çıkış yolu gösterdi. Titiz bir çalışmanın ürünü olan *İşçinin Sesi* gibi özverili ve tam devrimci ahlaka uygun bir gazetenin aboneli olmak beni çok memnun edecek.

Tüm yoldaşları devrimci duygularıyla kutlar, *İşçinin Sesi*'yle tüm yoldaşları selamlarım.

M.İ., Ankara

Öğrenci Gençlik'in Nisan 1987 sayısı yayımlandı

İngiltere Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu İTÖF'ün yayın organı *Öğrenci Gençlik*'in Nisan 1987 tarihli 47. sayısı yayımlandı. Türkiye'de öğrenci hareketinin yükselmesine paralel olarak, İngiltere'de de yükselen Türkiyeli, Kıbrıslı öğrenci



Öğrenci Gençlik'in kapağı

hareketinin örgütü İTÖF, dergisinde 1 Mayıs'la ilgili bir çağrı yayınlıyor. Çağrıda şöyle deniliyor:

"Öğrenci arkadaş... 1 Mayıs yaklaşıyor. İTÖF'ün çalışmaları bu yıl 1 Mayıs'a daha yığınsal, daha coşkulu olarak katılmaya yöneliktir. Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur belgisini, işçi sınıfının bu en şanlı gününde onun yanında yer alarak bir kez daha kanıtlayacağız.

"Öğrenci arkadaş, İngiltere'de akademik-demokratik hakların için, Türkiye'de gerçek bir demokrasi için, 1

KANITLA!

Haydar Kutlu, son yazılarında, işçi sınıfımızı küçük ve güçsüz göstermek için elinden geleni yapıyor. Sayıları "birkaç yüzünü geçmeyen proleter çekirdek ve küçük işletmelere dağılmış birkaç milyonluk işçi sınıfı"ndan söz ediyor.

Azılı gerici ANAP hükümetinin Çalışma Bakanı Taşcıoğlu ise, geçenlerde, ülkede 3 milyon işsiz olduğunu söyledi.

Taşcıoğlu'nun bile geride bıraktığı Haydar Kutlu'yu, Türkiye devrimci hareketi ve işçi sınıfı önünde SÖYLEDİKLERİNİ KANITLAMAYA ÇAĞIRIYORUZ.

Mayıs'ta İTÖF flamasıyla yürüyüşe katıl. Sesini yükselt.

"Yaşasın 1 Mayıs! "Yürüyüşe katılmak için, 1 Mayıs Cuma günü saat 16.00'da İTÖF lokaliinde

buluşalım.

İngiltere Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu (İTÖF)"

S.C., Londra

Pir Sultan'ı izledik

Değerli yoldaşlar, Batı Berlin'den gelen Tiyatrom gurubu, 18 Nisan günü Londra'da Hackney Empire salonunda "Pir Sultan" adlı oyunu sahneye koydu. Pir Sultan'ı

seyretmek üzere salonu dolduran yüzlerce Türkiyeli ve Kıbrıslı işçi, böylece, uzun yıllardır ilk kez tiyatroya gitmiş oldu. 1984'te Batı Berlin'de kurulan Tiyatrom gurubu, Pir Sultan'la gerçekten

profesyonel ve başarılı bir oyun sergiledi. Çetin İpekkaya'nın yönetimindeki 39 kişilik gurubun hem oyuncular, hem de Tahsin İncirci yönetimindeki müzik ekibi seyircilerin büyük

hayranlığını kazandı. Coşkunca alkışlandı. İngiltere Türkiyeli-Kıbrıslı Kadınlar Birliği ve Londra İşçi Birliği üyeleri, Batı Berlin'de büyük ilgi toplamış bulunan Pir Sultan'ı Londra'ya getirebilmek için, nisan ayı içinde yoğun bir hazırlık yürüttüler. Fabrikalarda ve evlerde yoğun bir bilet satış ve tanıtma kampanyasına giriştiler. Beşyüzün üzerinde insanın oyunu seyretmek üzere Hackney Empire salonuna toplanmış olmasında bu çabanın azımsanmayacak katkısı oldu.

Hem Pir Sultan'ın başarısını, hem de ülkemizdeki emekçi halkın tepkilerinin ne düzeyde olduğunu belirtmesi açısından anlamlı bir olayı burada aktarmak istiyorum. Oyunun sergilenmesi sırasında, Pir Sultan'ın haksızlıklara karşı çıktığı, başkaldırdığı sahnelerde seyirci, kendisini onun haklıdan yana, başkaldırıcı tutumuyla özdeşleştirdi. Bu sahneler çılgınca alkış topladı. Yani oyunun seyircisi, basit bir tiyatro izleyicisi değil, haksızlıklara bilinçle tepki gösteren, düzene karşı gerçek bir öfkeyle dolu insanlardı.

Tiyatrom gurubunun Londra'ya yaptığı bu turne sırasında gurubun üyeleri ile İTKB ve LIB üyeleri arasında oluşan dostluğun kalıcılışacağını ve gelişeceğini umuyoruz. Tiyatrom'u ilk fırsatta yeni oyunları ile yeniden Londra'da görmek istiyoruz.

N.D., Londra

Güneşin çocukları

Bir okurumuzun yolladığı, Orhan Selen'in 1977 Mayıs'ında yayınlanmış *Güneşin Çocukları* adlı şiir kitabından, kitaba adını veren dördüncü yayınıyoruz.

hayat güneş kadar parlak
hayat güneş kadar sıcak
ölmek umurumuzda değil
güneşimiz yaşayacak

Orhan Selen

OKUYUCU ARKADAŞ!

İşçinin Sesi'ni okuduktan sonra atma, bir kenarda tutma. Ya bir başkasına ver, bir örgüte, sendikaya, derneğe bırak ya da yararlı olacağını düşündüğün bir adrese postala.

İşçinin Sesi'nin en geniş şekilde okunmasını sağlamak senin de görevindir.

İşçinin Sesi çalışanları





Türk-İş, işçi çoğunluğun eylem ve birlik doğrultusunda biçimlenen iradesini dikkate alarak 1 Mayıs'a sahip çıkmalı, 1 Mayıs'ın alanlarda kutlanmasına önyak olmalıdır.

HAYDİ 1 MAYIS'A, ALANLARA!

1 Mayıs geldi. Sınıf savaşımı tencerenin kapaklarını vura vura yükseliyor. Binlerce işçi grev gömleklerini giymiş, kavgaya çıkmış. Öğrenciler militan eylemlerle *Enternasyonal* li gösteri yürüyüşleriyle işçi sınıfının ardından koşuyor. Zincirini koparan yığınlar sokakları, meydanları dolduruyorlar.

1 Mayıs geldi. Faşizm döneminde topluma biçilen gömlek paramparça oldu. Anayasasıyla, her çeşit yasasıyla bu çerçevede delindi, yırtıldı. Binlerce öğrencinin izinsiz, *kanunsuz* yürüyüşleri Netaş grevcilerinin açtıkları gedikten gençliğin devrimci enerjisinin oluk oluk akmaya başladığını gösteriyor. İşçi sınıfı greve çıkar, yemek boykotu yapar, kanunsuz yürüyüşlere ve protestolara soyunur da gençlik durur mu?

Anayasasıyla, yasalarıyla ucundan bucağından kemirilmeye başlayan burjuva legalitesi öfkeyle kaynayan binleri bugün zaptedemiyor. Bir de düşünün ki 1 Mayıs geldi.

Burjuvazi 1 Mayıs'ı, dünya işçi sınıfının birlik ve savaşım gününü, aklısına, "kanunsuz" ilan etti. Ama gel gör ki bugün ülkenin her bir yanında eyleme dönüşen yığınların devrimci enerjisi kanun manun tanımıyor. İşçi sınıfı eylem istiyor. Bu eylemin burjuvazinin kanunlarının çerçevesine girip girmeyeceği "artık hiç önem taşımıyor".

Burjuvazinin karabasanı 1 Mayıs geldi çatı. Hükümet, liberaler, burjuva basın "eski filmlerin seyredilmemesi gerektiği"nden dem vuruyor. Kanun, düzen, nizam bozulmasını istiyor. Burjuvazi korkuyor. Korktukça da "kanun"ları, kanun "koruyucusu" güvenlik güçlerini, allayıp pullayıp "gülümser, anlayışlı polis" maskesini taktığı şiddet aygıtını öne sürüyor.

Burjuvazinin, 1 Mayıs yaklaşıkça iyice üstüne düştüğü "kanuni olunması", "kanuna saygı" istemi üzerine Marks şunları söylüyor:

"Elbette ki burjuvazi kanunların kutsallığından yanadır. Bu şaşırtıcı

değil. Kanunları kendileri yaptılar, kendileri onaylıyorlar, bu kanunlarca korunup yine bu kanunlardan yarar sağlıyorlar. Tek tük bazı hükümler çıkarlarını zedelese de, bir bütün olarak kanunların kendi çıkarlarını koruduğunu burjuvazi bilmektedir. Burjuvalar, kanunların kutsallığı il-

kesiyle — bu ilke, toplumun bir kesiminin isteğine, ötekini uysallıkla uyması olarak biçimlenir — sosyal düzen içindeki yerlerinin ne kadar sağlam bir kazığa bağlandığının bütünüyle bilincindedirler.

"...Burjuvazi... kanunların kutsallığına sınırsız sarılır, çünkü ka-

nunların da, tanrılar gibi kendi hayal güçleriyle varlığa kavuştuğuna inanırlar. İşte bu yüzden, gerçekte kendi silahları olan polis cobu, onlara göre otoritenin güven verici sembolüdür. Ancak, işçi, kanunları doğal olarak çok farklı bir gözle görür. Uzun ve acı deneyler sonunda kanunun, burjuvazinin kendisine karşı elinde tuttuğu bir sopa olduğunu öğrenmiştir. İşçinin kanuna hiç mi hiç itimadı yoktur ve zorlanmadıkça kanuna başvurmadan kaçınır ... İşçilerin ... polisten korktuklarını iddia etmek gülünçtür." (Marks-Engels-Lenin, *Sendikalar Üzerine*, Bilim Yayınları, s.29)

Evet, 1 Mayıs, işçi sınıfı için geldi çatı. Burjuvazi nasıl "önlem" alırsa alsın, Türkiye işçi sınıfı on yıl önce 1 Mayıs 1977'de işlenen cinayetin hesabını soracaktır. Toprağa düşen işçi ve emekçilerin kanyla sulanmış kıpkırmızı bayrağı yine alanlarda, meydanlarda dalgalandırarak 1 Mayıs'ı kutlayacaktır. Burjuvazinin, hızlı gelişmeler karşısında zırt-pırt çığnemek ya da değiştirmek zorunda kala kala kendisinin bile saygı duymaz hale geldiği, kevgire çevirdiği burjuva legalitesine işçi sınıfının hiç mi hiç saygısı yoktur. O, kendi legalitesini, yığınsal eylemler, gösteriler, dışı dışı bir sınıf savaşımı içinde bileğinin gücüyle kazanacaktır.

1 Mayıs 1987, kanlı 1 Mayıs'ın 10. yıldönümü geldi! Günlerin getirdiği baskı, zulüm ve kandır. Ancak bu böyle gitmeyecek. Sömürü devam etmeyecek. Fabrikalardan varoşlardan yepyeni bir güneş doğacak.

Türkiye işçi sınıfı, 1 Mayıs 1987'yi yığınsal olarak kutlayacak! Haydi 1 Mayıs'a!

İşçiler Türk-İş'te birleşin, 1 Mayıs'ta devleşin!



BİLDİRİ

TÜRK-İŞ'TE BİRLEŞİN 1 MAYIS'TA DEVLEŞİN!

Türkiye'de ekonomik toplumsal bunalım derinleşiyor, siyasal bunalıma dönüşme işaretleri veriyor.

12 Eylül'ün ardından düzenli biçimde geri çekilen işçi sınıfımız, yaşadığı deneyimin derinleşmesiyle, daha hızlı yol alacaktır. NETAŞ işçilerinin coşkulu ve kararlı eylemi bunun habercisidir. Türk-İş Kongresi'nin "1987 eylem yılı olacaktır"

1986 yılı, bu yükseliş sürecinin önemli bir basamağıydı. 1987'de ise savaşım, 1986'yı çok gerilerde bırakacak, daha üst düzeyde daha hızlı yol alacaktır.

Üstelik bu 1 Mayıs, 1977 1 Mayıs'ının 10. yıldönümüdür. O 1 Mayıs, 1980 öncesinin şanlı sınıf kavgasının doruk noktasıydı. Böyle olduğu için 1977 1 Mayıs'ının 10. yıldönümünde,

bu demesi, işçi sınıfının kavgayı yükseltme azminin göstergesidir. Bu koşullarda, 1987 1 Mayıs'ı büyük önem kazanmaktadır.

İşçi sınıfımız 1 Mayıs'ı yine alanlarda kutlamak istiyor. Aynı zamanda, Türk-İş çatısı altında militan bir sendikal birlik kurmaya yöneliyor, Türk-İş'i eylem ve birliğe zorluyor. Türk-İş, işçi çoğunluğun eylem ve birlik doğrultusunda biçimlenen iradesini dikkate alarak 1 Mayıs'a sahip çıkmalı, 1 Mayıs'ın alanlarda kutlanmasına önyak olmalıdır.

İşçiler devrimi yaklaşıyor. Sorun, önümüze sürülen engelleri, geçmiş deneyimden çıkan derslerin ışığında daha erken görmek, temizlemek ve yaklaşan devrime daha hızlı ilerlemektir.

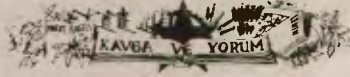
sınıf hareketindeki yeni yükselişin bayrağını alanlarda dalgalandırmalıyız. Türk-İş, işçi çoğunluğunun bu doğrultudaki iradesine ses vermelidir.

Türkiye'de yığınsal savaşım günleri geliyor. Sağcıyla, sosyal demokratıyla burjuvazi ve çeşitli tonlarıyla oportünizm bu gelişmeyi durdurmak istiyor. Ancak bu kez hiçbir güç bu süreci durduramayacaktır. Türkiye devrimi yaklaşıyor. Sorun, önümüze sürülen engelleri, geçmiş deneyimden çıkan derslerin ışığında daha erken görmek, temizlemek ve yaklaşan devrime daha hızlı ilerlemektir.

İşçiler Türk-İş'te birleşin!
1 Mayıs'ta devleşin!

Türkiye Komünist Partisi—
İşçinin Sesi
Merkez Komitesi

İŞÇİNİN SESİ



R. Yürükoğlu

III. Konferans partimizin yaşamında gerçekten önemli bir dönüm noktası oldu. Faşizm döneminin de etkisiyle örgütün hedeflerinde yer yer kaymalar ortaya çıkmıştı. Bundan da önemlisi sınıf-parti bağı iyice zayıflamıştı. III. Konferans bunların düzeltilmesi için kararlar aldı.

Şimdi aradan bir yıl geçti. Merkez Komitemiz bu bir yılın sonuçlarını değerlendirdi, önümüzdeki yılın stratejisini getirdi.

1987-88 dönemi örgütsel stratejisinin içeriği değişmiş olmasına rağmen, temel hedefte bir değişiklik yoktur: *TKP—İşçinin Sesi'ni işçinin partisi yapacağız.*

Geçtiğimiz yılın en önemli kazanımı olarak, işçi üye kazanıldı ve partide işçi oranı %24'ten %35'e yükseldi. Sempatizanlar arasında bu oran daha da yüksektir.

Türkiye'de değişik koşullarda poliste, hapiste, uzun siyasal savaşında sıranmış bir kadro oluşturuldu. Örgütsel çalışmada, kadro ağırlığı Türkiye'ye geçti. Bu, hatırlarsanız geçen konferansta en büyük zaafılardan biri olarak konmuştu. Kadro ağırlığı Avrupa'daydı. Bugün kesinlikle Türkiye'dedir.

Teknik birikimden gazetenin çoğaltılması ve dağıtılmasında daha iyi yararlanıldı. Merkez organın Türkiye'de basım ve dağıtımı gerçekleştirildi.

Gazete çevresinde yığın çalışması anlayışında ilerleme oldu.

Ses getiren eyleme, sansasyonel denen çeşitten eyleme gereksiz vurgu düzeltildi.

Merkezden örgütlere mali yardım kuruluş aşamaları dışında kaldırıldı. Olanakların merkeze aktarılması bilinci yükseldi.

Türkiye'deki çalışmanın gereksinimlerini gözönüne alan ve değişik alanlarda eğitim veren parti okulu kuruldu.

Liderlik konusunda yönetici azlığı ve az yetişkinliği ise önemli bir sıkıntıdır.

Merkez organın Türkiye'de dağıtımı III. Konferans'tan bu yana sekiz kat artmıştır. III. Konferans sırasında olana kıyasla çok daha iyi olmasına rağmen illegal dağıtım ağı ise henüz dardır.

Merkeziyetçi işleyiş, bilgilendirme eksikliği ve yavaşlığı giderilememiştir.

Türkiye örgütlerinin merkez ile iletişim tekniklerini uygulaması yeterli düzeyde değildir. Türkiye örgütleri merkezin sunabildiği teknik birikimden yararlanmamaktadır.

Örgütler sempatzanları işlere katmada başarılı değildir.

Ayrıca, bir yıllık çalışma sonucunda ortaya yeni eksiklik ve bozukluklar da çıktı.

1. Partinin büyüme hızı önümüzdeki görevler ve de olanaklarımız karşısında çok düşüktür. Görevleri bir yana koyalım, görevler her zaman dağ gibidir ama olanaklarımıza oranla üye kazanma hızı çok düşüktür.

1987-1988 ÖRGÜT STRATEJİSİ

2. Partinin genel gelişmesi her düzeyde yönetici yetiştirme temposunun yavaşlığını ciddi bir sorun yapmıştır.

3. Partinin her düzeydeki yönetim ve karar organlarında işçi üye oranının artışı genel olarak partideki üye oranının artışının çok gerisindedir.

4. Türkiye'de siyasal ortamın hareketlenmesi, merkezin düzenli bilgilendirilmesini, direktiflerinin eksiksiz ve enerjili yerine getirilmesini her zaman olduğundan daha fazla gerektirmektedir. Bu konudaki eksiklikler parti çalışmasının etkinliğini düşüren önemli bir etmen olmaktadır.

5. Legal ve illegal alan çalışmalarında legal olanaklarla konspirasyonu doğru birleştirmede eksiklik vardır.

6. Gençlik hareketinden partiye komünist militan kazandıracak bir komünist gençlik örgütlenmesinin olmayışı eksikliklerdir.

Görülüyor ki, bir yıl içinde bir o kadar daha eksiklik ve bozukluk edindik. Ama bunlar iş yapmanın getirdiği eksikliklerdir. Hem sevinçle karşılarız hem de düzeltmek için elimizden geleni yaparız.

Yapmamız gerekenleri yine en önemli yönleriyle söyleyeyim.

Geçen yılın gösterdiği bir eksikliği hem GSB, hem tüm örgüt için düzeltmemiz gerekiyor. Konferans'tan çıktık, görevlerimizi aldık ama sonraki rutin toplantılarımızda gündemleri konferans çerçevesi içinde düzenlemedik. Günün sorunları üzerinde eskisi gibi çalıştık. Altı ay yaklaşırken konferans kararlarının hangileri yapıldı diye bir değerlendirme yaptık, bir de bir yıl sonra genel olarak neredeyiz diye baktık. Bu yaklaşım, III. Konferans kararlarının daha da büyük oranda yerine getirilmesini önlemiştir. Oysa örgütsel strateji bir yıl içindeki her toplantımızda önümüzde durmalıdır. Bu yıl tüm organ toplantılarında stratejinin üzerinden çalışacağız. Gündemler de buna göre yapılmalıdır.

Her düzeyde yöneticiye eğitim verme çalışmasını bu yıl hızlandırmamız gerekiyor.

Her düzeydeki yönetim organlarında işçi kökenli profes-

yonel ve asıl olarak da çalışan işçi oranını arttırmamız gerekiyor.

Her parti birimi, üyesinin çevresinde bir sempatzan halkası oluşturmasını sağlayacak ve denetleyecektir. Avrupa'nın legal koşullarında bile öyle yoldaşlar tanıyorum ki bir tek işçi tanımıyor. Bu zaafi hızla gidermemiz gereklidir. Herkesin "olağan" insanlardan arkadaşları, tanışları olmalı.

Örgütsel çalışmada üye kazanma hızını arttırmalıyız. Yoldaşın birine sordum, nasılsın? Çok iyiyim dedi. Neden iyisin, yeni üye mi kazandın? Yoo, kazanmadım. İyi değilsin o zaman. Bu yılın örgütsel strateji vurgusu bu kadar basit. Bunu yaptysak iyiyiz, yoksa hiç iyi değildir.

Parti bölge örgütlerinin ve birimlerinin sayısını arttırmalıyız. Pilot işçi bölgelerinde örgütlenmeyi ve hücreleri işçi sınıfının içine yerleştirmeyi kendiliğinden bir süreç olmaktan çıkartıp merkezi olarak yönlendirmeliyiz. Tüm işçi eylemlerinde yer almanın yanı sıra, ki bu eski hedefimizdi, eylemin içinde görüşlerimizi yayma ve eylemden üye kazanma becerisini yükseltmeliyiz. Netaş grevi zaafımızın nelerde odaklaştığını iyi göstermiştir. Bu kadar üstün bir çalışmanın ardından geriye kalan son derece azdır. Bizim için de ilk deneydir ama ders çıkarmalıyız.

Sempatizanları işlere katma yönünde özel önlemler almamız gerekiyor.

Legal ve illegal alanları ayırarak işe başladık ama yaşamın biriktirdiği tortular sonunda bir sürü yerde ipler sarkıyor, birbirine değiyor. Bunları yeni baştan birbirinden kesin olarak ayırarak örgütleyip merkeze bağlamak gerekiyor.

Legal alanda odak yaratmada geri kaldık. Bu konuda atılım yapmak gerekiyor.

Komünist gençlik örgütlenmesi kuracağız. Birkaç cümleyle söylersem, komünist gençlik örgütlenmesinde bugünkü amaç gençlik hareketini örgütlemek değildir. Gençlik hareketini bölmek de değildir. Gençlik hareketinin tek bir örgüt içinde ama farklı siyasal örgütlenmelere ola-

nak tanınan bir yapı içinde birleşmesinden yanayız. Komünist gençlik örgütlenmesi bugün partiye militan kazandırmak amacıyla sınırlıdır. Yarın yarın içinde belli olur. Bugün partiye o kesimden güvenilir insanlar kazandırmak amacıyla bir illegal komünist gençlik örgütlenmesi kuracağız. Bu, gençlik hareketinin ülke çapındaki savaşımını bölmek için değil, güçlendirmek için olacak.

Partimizin 1987-88 döneminde uygulayacağı örgütsel stratejinin özü işçi sınıfı içinde *derinleşmek ve yaygınlaşmaktır*. Geçen yıl işçi sınıfı içine girmekti. Bu yıl derinleşmek ve yaygınlaşmaktır.

III. Konferans'ın kabul ettiği strateji üç büyük görev saymıştı. Bir dizi eksikimiz, bir dizi yapılması gereken şey var ama her zaman elde edilecek 100'ün 80'i, yapılması gerekenlerin %20'sinden gelir. Her zaman böyle bir korelasyon vardır. Bu %20'yi yapmayıp geri kalan %80 eksikliği tamamlarsak işe yaramaz. Ama bu %20'yi yaparsak, elde edilemesi gerekenin %80'ini elde etmiş oluruz. Bu anlamda üç büyük görev vardı. Birincisi partinin işçileşmesi. İkincisi kadro ağırlığını Türkiye'ye oturtmak ve üçüncüsü merkez organı Türkiye'de basmak ve dağıtmak. Bu üç eksikliği de giderdik.

1987-88 döneminin bu şekilde 5 büyük görevi var. Bu beş görevi yapmadığımız zaman, geri kalan 85 tane görevi yapmışız bir şeye yaramaz. Bunları yapabilirsek, gelecek yılın toplantısında yine görevimizi yapmışız deriz.

Birincisi yoldaşlar *üye sayısını arttırmak*. Örgüt kendi kendini besleyen bir devri daim makinesine benzerse örgüt olmaz. Sonunda her şey her örgütte her üyede, yeni üye kazanmaya bağlanıyor. Bir parti örgütü düşünün ki üç yılda iki üye kazanmış. Didiniyor yoldaşlar, kimse kendisini sakınmıyor. Öyle günde üç saat, dört saat, beş saat değildir partimizin çalışması. Ama sonunda parti örgütü geliştirilemiyorsa, sempatzanlardan üye kazanılamıyorsa, bu nasıl örgüttür, bu nasıl bir iştir. Kendi aramızda işler yapıyoruz, işler yapıyoruz. Tüm bu çalışmalar parti örgütünü güçlendirmek için değilse ne için? Bu amaç bilincimizden kaymıştır. Toplantı yapıyorsunuz 500 kişi geliyor. Neden örgütümüze kazandıramıyoruz? Bunun üzerinde düşünmeliyiz. Eksik nerededir? Zaaf nerededir? Çevremizde insan fazlasıyla var. Partinin siyasetine, ideolojisine gönül vermeseler, örgüte güvenmeseler buralarda olmazlar. Peki onlara eşiği atlatmakta eksikimiz nerede? Bunların üzerinde açık yüreklilikle durmalıyız.

İnsan kazanma hedefi unutulmuştur, açıkçası. Kişi kişiye kendimize güvendirme, kendimizi saydırmada eksiklik vardır. İşlere koşmaktan insana zaman

ayıraramama zaafı vardır. Bir bürokratik deformasyondan konuşulabilir. Öyle yoldaşlar var, koşturuyor bütün gün ama, "işler" yüzünden bir tane insan kazanamamıştır. On yıllık üyedir. Böyle üyelik de olmaz.

Belki bir belgimizi bir daha tekrarlamamız gerekiyor. "*Kulisinde sevgi olmayanın sahnesinde başarı olmaz*". İnsanlara zaman ayırmamaktan kaynaklanan, onların sorunlarını yeterince içimizde duymamak olabilir. Samiyorum aksaklıklar bu noktalarda. Yoksa çevremizde çok sayıda insan var ve bunlar bu partiye inandıkları için çevremizdedirler. O zaman onları partiye getirecek olan yoldaşlarımızda eksik tutumlar var demektir. Her çalışmamıza gelsin, yıllardır gelsin ama partiye girmesin, bunda bir tuhafılık var. Her birim bundan sonraki ilk toplantısında görüşmelidir. Biz ne zamandır çalışıyoruz? Bir örgütün çalışmasının temel amaçlarından biri insan kazanmak. Kaç kişiyi kazandık? Hiç kimseyi kazanmadık. Ne oldu bütün o koşturmaca, o emek?

Ve sonunda da "nasılsın yoldaşım", "iyiyim". "Üye kazandın mı?" "Kazanmadım". "İyi değilsin o zaman". Bu yılın vurgusu budur. Üye kazanmak zorundayız. Normları düşürmeden üye kazanmak zorundayız. Türkiye'de işler açıldıkça bu terazi bu ağırlığı çekmez sonra. Bunca yıldır boğuşuyoruz, kazanmak için boğuşuyoruz. Bu noktaya dikkat ederek çalışalım. Yapamazsak bir şey kalmaz geride.

İkincisi bununla son derece bağlı bir şey yoldaşlar. Yönetim organlarında işçi oranını arttırmamız gerekiyor. Hem işçi kökenli profesyonelle, ama asıl olarak da fabrikada çalışmasını sürdüren işçiyle arttırmamız gerekiyor. Bunun yararlarını saymaya bile gerek yok.

Üçüncüsü, Türkiye'de örgüt sayısını arttırmamız gerekiyor. Özel seçilmiş bölgelerde örgütlenmek. Oradan bir mektup geldi, buradan bir ilişki çıktı değil. Şurada örgütleneceğiz deyip, orada örgütlenerek örgüt sayısını arttırmamız gerekiyor.

Dördüncüsü, yayın basımını ve dağıtımını geliştirmemiz gerekiyor. Geçtiğimiz yılda sekiz katı arttı, çok bir şey değil. Bu yıl da eğer on katı artarsa, o çok büyük bir şey. Çünkü başladığımız yer, adı geçmeyecek bir düzeydi. Onu on misli arttırmak bir şey değildi. Şimdi on katına çıkartabiliyor muyuz?

Beşincisi, legal odak yaratmak zorundayız. Mutlaka ve mutlaka legal odak yaratmak zorundayız.

Bu yılın beş büyük görevi bunlardır. Her şey sonunda normları düşürmeden üye sayısını arttırmaya bağlanıyor.

Bütün örgüt için söyleyeceğim budur. Üye sayısını arttırmak, önümüzdeki dönemde başarının ölçüsüdür.



İşçi sınıfının eyleme taşan öfkesinden yayılan hararet öğrenci gençliği sardı. Demokratik ve özerk üniversite kavgasında öğrenciler yine sokaklara taşdılar. Türkülerle, marşlarla, *Enternasyonal*le meydanları yine doldurdular.

Öğrenciler militan yürüyüşler yapıyor

Son haftalarda ivme kazanarak giderek yükselen öğrenci hareketi, militan ve yığınsal gösteri yürüyüşleri ile yeni bir sıçrama geçirdi.

Öğrenci derneklerini hedef alan yeni bir yasa tasarısının 2 Nisan'da meclis komisyonunda kabulünü protesto eden yüksek öğrenim gençliğinin protestoları ülkenin beş büyük endüstri kentinin on üniversitesinde eş zamanlı başladı. Yemek boykotu, bildiri dağıtma, oturma grevi, pankart asma derken, şimdi de militan gösteriler, burjuva basının dediği gibi "yurdun dört bir yanından" yükseliyor.

İstanbul, Bursa, Adana ve İzmir'den dört koldan Ankara'ya yürüyüşe geçen öğrenci gençlere burjuvazinin güvenlik güçlerince saldırılması, İstanbul'da binlerce öğrencinin Beyazıt'ta düzenlediği gösteri yürüyüşüne polis zor kullanarak engel olmaya kalkışması, diğer kentlerden yola çıkan öğrenciler arasında çok sayıda tutuklamaya gidilmesi, engellemeler, öğrencilerin öfkelerini daha da artırıyor.

Polis provokasyonu sonucunda çok sayıda öğrencinin yaralanması ya da tutuklanmasına varan olaylar ve öğrencilerin polisin sertleşmesi ölçüsünde sertleşen tutumunu, onların artık daha fazla suskun kalmayacaklarının en güzel göstergesi oldu. Yeni yasa tasarısını kolay kolay yutturamayacağını gören burjuvazi, işçilerle ilgili birçok yasa tasarısında yaptığı gibi, bu tasarımı da hemen geri çekmek *zorunda kaldı*. Burjuvazinin, öğrencilerle ilgili olarak apar topar hazırladığı, şimdi de yine apar topar, ama *şimdilik* geri çektiği yasa tasarısı sinsi planların bir ürünüdür.

Sinsi burjuvazinin sinsi planları

Genelde işçi sınıfının eyleme çıkmasının bir yansıması olarak yeni bir yükseliş eğrisi içine giren öğrenci hareketi, bugün sinsi burjuvazinin sinsi planlarına karşı haklı ve cesur, militan bir çıkış yapıyor.

Burjuvazinin sinsiliği, onun öğrenci hareketini sindirme, bölme ve dağıtma hedefine yönelik planlarında yansıyor.

1986 yılı sonlarında yükselen

ve bir anda bütün toplumun sempatisini toplayan öğrenci çıkışı karşısında geri adım atan burjuvazi, YÖK yasasının en çok tepki topladığını düşündüğü yönlerini "yumuşatarak" uygulamaya koyuldu.

Bu arada, öğrenci kesiminde siyasallaşmanın artmasına karşı devrimci öğrenci gençlik üzerinde yoğun baskı uyguladı. Öğrenci dergilerini yasaklattı, toplattı, gençlik liderlerini tutuklattı. Bir süre cezaevinde kalanları da dışarı çıktıktan sonra rahatsız etmeyi, psikolojik terör uygulamayı sürdürdü.

Örneğin Gazi Üniversitesi'nde başlatılan "güvenlik soruşturması" bu terörün bir parçasıdır. Burjuvazi, "ileride öğretmen olacakları tanımamız gerek" gerekçesiyle bütün öğrencileri fişlemeye, onların siyasal ilgi ve eğilimlerini, öğrenci derneği üyeliğini ortaya çıkarmaya ve böylelikle onları "ürkütme"ye çaballıyor.

Öte yandan, her türlü yasal, idari vb. engellemeye, tehdide karşı öğrenci derneklerinin, öğrenci sorunlarını ele alan "lider" kuruluşlar haline gelmesine, hele devrimci akımların bu tür derneklerde etkinliğinin artmasına karşı da önlem arayışını sürdürdü.

Bugün, öğrenci gençliğin giderek militanlaşarak protesto ettiği ve protestoların büyüyen "korkutucu" düzeylere sıçraması karşısında geri çekilmek zorunda kalan yeni yasa tasarısı böyle bir arayışın ürünüdür. ANAP hükümetince apar topar atılan geri adımla geri çekilen tasarısı, YÖK yasasının öğrenci derneklerinin kuruluşunu izne bağlayan 59. maddesini değiştiriyordu.

Tasarı *asıl olarak*, öğrenci derneklerinin çalışmalarını üniversite yönetiminin *denetim ve gözetimine* sokuyordu. Bunun nesnel sonucu olarak da, binbir güçlük ve savaşım sonucunda kurulmuş olan elliye aşkın öğrenci derneği kapatılmış olacaktı.

Öğrenciler ise, bu kez, yeni kurallar, yönetmelikler ve tüzükler doğrultusunda, yitirdiklerini yeni baştan elde etme çabasına girişecekler ve zaman yitireceklerdir. Bu, burjuvaziye, kısa bile sürse, ortaya çıkabilecek örgütsüzlük ortamında istediği başka uygulamaları gerçekleştirme fırsatı verebilecekti.

Ama evdeki hesap çarşıya uymadı. Tasarı geri tepti. Hem burjuvazi tükürdüğünü şimdilik de olsa yaladı ve tasarımı geri çekti. Hem de uzun bir süredir reformist ve oportünist akımların etkinliği altında uyuşuklaştırılmaya çalışılan demokratik öğrenci hareketi *militan* eylemlerle patladı.

İstanbul ve diğer kentlerde gelişen olayların, gösteri ve protestoların sürmesinin göster-

diği gerçek, demokratik, ve özerk üniversite kavgasına soyunmuş olan öğrenci gençliğin kendisine yıllardır giydirilmeye çalışılan deli gömleğini yırttığı, zincirleri parçaladığıdır. Nisanın ilk haftalarından itibaren patlak veren öğrenci protestoları yeni bir *başlangıcın* ilk perdelerinden biridir.

Şu anda burjuvazinin gündem dışına çıkardığı yasanın ayrıntılarına girmek gereksiz. Üzerinde bugün durulması gereken, yasa tasarısının sokaklara boşalttığı gençliğin devrimci enerjisinin sınıf savaşımının yükselmesine yapacağı *katkıdır*.

Sınıf savaşımı yükseliyor, militanlık artıyor

Yasa tasarısının ilk tepkilerinden biri Ankara'dan geldi. 12 öğrenci derneği bir açıklama yaparak öneriyi şiddetle protesto etti. Hemen ardından, yine Ankara'da 13 öğrenci derneği, derneklerin kapatılmasına yönelik yeni tasarıya karşı çıktıklarını, öğrenci derneklerinin üniversite yönetiminin denetimine sokulması ile anti-demokratik bir yapılanma getirildiğini belirten bir basın toplantısı düzenlediler. Öğrenci dernekleri olarak tasarımı protesto mitingi düzenleyeceklerini açıkladılar.

10 Nisan günü ise, başta İstanbul'un beş üniversitesi olmak üzere Ankara'da iki üniversitenin, İzmir, Bursa ve Adana'daki üniversitelerin demokratik öğrenci kitleleri öğle yemeğinde yemek boykotu yaptı. Eylem yaygın bir katılımla gerçekleşti. Geniş bir kamuoyu oluştu.

ODTÜ'de İstiklal Marşı'nı reddederek *Enternasyonal*'i söyleme geleneğine sahip olan öğrenci gençler, yemek boykotunda üç arkadaşlarının tutuklanması üzerine oturma grevine giriştiler. Jandarma, demokratik hak ve özgürlüklerin en temellerinden olan örgütlenme özgürlüğünün sağlanması ve korunması yönünde eylem yapan gençleri dipçikledi. Böylece hangi sınıfın hizmetinde olduğunu *bir kez daha* gösterdi. Yaralananlar oldu. Bir öğrenci daha tutuklandı.

İstanbul'da protestocu öğrenciler, "YÖK'e hayır", "özerk demokratik üniversite" gibi belgileri pankartlar haline getirdiler.

Hacettepe Üniversitesi'nde yüzlerce öğrenci yemek boykotunun yanı sıra jandarmanın kimliklerini almasını da protesto etti.

İzmir'de yemek boykotunda bildiri dağıtan öğrenciler eylemlerine devam edeceklerini vurguladılar.

Öğrenciler bu haklı ve cesur çıkışlarında İstanbul'da dağıttıkları bir bildiride şöyle diyorlardı:

"... Bu önerge, süregelen yasaklar zincirinin bir halkasıdır. Bu tasarıyla derneklerimiz ve dernekleşme çabalarımız yok edilmek isteniyor. Öğrencilerin idaresinden alınıp rektörlüğün idaresine verilmek istenen derneklerin akademik-demokratik görevleri yerine getirmeyeceği açıktır. Öğrenci dernekleri öğrencilerin yönetiminde olmalıdır. Demokratik olmayan bir yasa taslağının hazırlayıcılarını protesto etmek amacı ile bu yemek boykotunu yaparak, öğrenci gençliğin haklı tepkisini dile getiriyoruz." (Milliyet, 11 Nisan 1987)

Öğrenci hareketi yemek boykotunu daha eylemi uygularken aştı. Boykot, oturma grevi sürerken eylem sokaklara taşdı. İstanbul'da İstanbul Teknik, Yıldız, Boğaziçi, İstanbul, Mimar Sinan, Marmara üniversitelerinden, İzmir'de Ege ve 9 Eylül, Bursa'da Uludağ, Adana'da Çukurova üniversitelerinden gençler Ankara'ya doğru bir uzun yürüyüş başlattılar.

Her yeni yürüyüş gibi bu yürüyüş de öğrenci gençliğin savaş azmini kamçıladi, kararlılığını arttırdı. Uzun yürüyüş, daha başlarken öğrenci gençlik hareketinin siyasallaşmasında bir *kaldıraç* oldu.

İstanbul'da yürüyüşçü öğrencilerin yola çıkmasının ardından binlerce üniversite öğrencisi Aksaray'dan Edebiyat Fakültesi'ne *izinsiz* yürüyüş yaparak burjuvazinin o "kutsal" yasalarına meydan okudular.

Yol boyunca belgeler atan, devrimci türküler, marşlar söyleyen öğrenciler, hepsinden önemli olarak *Enternasyonal*'i haykırdılar. Yapılanın anlamını çok iyi bilen İstanbul polisinin yöneticileri en çok *Enternasyonal*'den şikayetçi. Bu marşın adı bile onları ürktüyor.

Öğrenci gençlik "öğrenci haklarını alalım, YÖK'e kulluk yetsin artık, bu keşmekeş bitsin artık" diye marş söylerken polisin saldırısına uğradı. Çıkan olaylarda çok sayıda yaralanan, tutuklanan öğrenci oldu. Ankara Sıhhiye'deki *izinsiz* yürüyüşte de öğrenciler polisin saldırısına uğradı. Bu baskı, bu şiddet, yine de kimseyi korkutmadı. Savaşım azmi, kararlılık, militan eylem isteği daha da yükseldi. Burjuva gazetelerin dile getirdiği korku işte budur. Gençliğin boşalan devrimci enerjisinin ülkede yükselen sınıf savaşımına militanlaşma yönünde yapacağı katkı burjuvaziye ürktüyor. Bu gelişmeler, patlamaları sınırlamaya çalışmaktan başka birşey yapmayan reformist, oportünist güruhu da titretiyor.

Komünistler ise, öğrenci hareketinin bu yeni yükselişine sevgiyle bakıyorlar. Demokratik öğrenci hareketinin özerk ve demokratik üniversite kavgasına destek veriyorlar.

Üzümü de yiyelim bağcıyı da dövelim

Polis şiddeti, baskı, tutuklama, vb. "önlemler" öğrenci yürüyüşünü durduramadı. Öğrenciler, Kocaeli'nde, Pozantı'da, Bursa'da, İzmir'de karşılaştıkları engellere rağmen eylemlerini sürdürüyorlar. Yemek boykotları, açlık grevleri sürüyor. Öğrenciler "insanlık onuru işkenceyi yenecek", "zorbalık öğrenci hareketini yenemez" belgileriyle bu kez farklı bir başlangıç yaptıklarını gösteriyorlar. Polis cobundan, jandarma dipçiginden yılmadıklarını, geniş öğrenci yığınlarına ve devrimci harekete kanıtıyorlar.

Protesto yürüyüşü, açlık grevi, yemek boykotu, bildiri dağıtma gibi eylemler, Bolu, Bilecik, Ankara, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Edirne, Trabzon, Sivas, Diyarbakır, Adana, Bursa'yı içine alacak ölçüde yaygınlaştı. Öğrencilerin *başkaldırısı* ülke çapında bir protesto gösterisine dönüştü. Bu protestolar, yığınsal gösterilerin etkinliğini öğrencilerin kendilerine de gösterdi.

Yükseliş eğrisi çizen öğrenci hareketi, başı çeken işçi sınıfının grevli, protestolu, yürüyüşlü hareketinin ardından bir fırtına gibi eserken, komünistlerin görevleri daha da önem kazanıyor.

Komünistler, bir yandan işçi sınıfı içinde sendikal birlik, yığınsal ve militan eylem yönünde çalışır ve öte yandan Kürt halkına ayrılma hakkının yoğun propagandasını yaparken, öğrenci gençlik içinde de en geniş birlik, yığınsal ve militan eylem belgisini yükselteceklerdir.

Devrimci, özverili gençleri daha geniş ve daha cesur biçimde toparlayacak, tüm öğrenci yığını *bilinçlice* siyasallaştırmaya çalışacak, onlara yeni bir devrimci savaşımın kaçınılmazlığını anlatacak ve yönlendireceklerdir.

Komünistler, düzene karşı derin bir öfke içinde çalkalanan öğrenci gençliğin en devrimci, en militan, en özverili unsurlarını kucaklayacak bir çevre oluşturmaya, demokrasi ve özerk üniversite kavgası ile devrim ve sosyalizm kavgasının kopmaz bağına anlatacaklardır.

Çünkü, bu düzende en ileri kazanım bile, burjuva devletini yıkmayı, proletaryanın hegemonyasında yeni bir dünya kurmayı hedefleyen devrimci bir savaşım olmaksızın, kısmi ve *geçici* bir başarı olmaktan öteye gidemez.

Öte yandan, öğrencilerin *başkaldırısı* karşısında önerilen yasa tasarısının geri çekilmesinin gösterdiği gibi, *hiçbir başarı da savaşımdan elde edilemez*.

O halde, demokrasi savaşımını devrim savaşımına bağlayarak yükseltelim. Hem üzümü yiyelim, hem de bağcıyı dövelim!

Haluk Morali

Öğrencilerin, işçi sınıfının kanunları burjuvaziden farklı gözle gördüğünü iyi anlaması gerekir.

Kanunlar kutsal değildir!

Son öğrenci olayları, bu olayların kanunları çiğneyerek yayılması, burjuvazinin her kesiminden "aman kanunlara aykırı hareket etmeyin" çağrılarının yükselmesine yol açtı. Öğrenci hareketi içindeki oportünistler de bu yönde yoğun çaba harcadılar. Ancak gençlerin kabaran öfkesi bu "uyarları" dinlemedi. Öğrenciler kanunları büyük bir hınçla çiğnediler.

Ne var ki, öğrenci hareketini burjuvazinin kanunlarına saygı sınırları içinde hapsetme çabaları bitmiş değildir.

Ankara'da SHP gurubunu ziyaret eden öğrencilere verilen öğütlere bakın:

"... SHP milletvekilleri Cüneyt Canver, İbrahim Ural, Erol Ağagil ve Cahit Tutum, öğrencilere haklı olduklarını belirttiler, ancak hiçbir biçimde yasaların dışına çıkma-

maları uyarısında bulundular. SHP Malatya milletvekili Ayhan Fırat da öğrencilere hitaben yaptığı konuşmada, 'ne kadar haklı olursanız olun, yasa dışına çıkmayın, "eski günler geri geliyor" dedirtmeyecek önlemleri alın. Meşru mücadele, sizin adınıza bizler tarafından Meclis'te yapılacaktır' dedi." (Milliyet, 16 Nisan 1987)

Öğrenciler İnönü ve Cindoruk'u da ziyaret ettiler. Onların öğütleri de şöyle oldu:

"İnönü, öğrencilerle görüşürken yaptığı konuşmada, öğrencilerin haklı olduklarını, getirilmek istenen yeni düzenlemenin karşısına çıkacaklarını belirtti. İnönü daha sonra, 'biz iktidara geldiğimizde bunları değiştireceğiz, eylemlerinizi demokratik tavidir, yasalara aykırı eylemler yapmayın' dedi.

"Hüsamettin Cindoruk da görüş-

me sırasında, sadece öğrencilerin değil tüm insanların hukuk devleti istediğini söyleyerek, 'demokrasi etrafında birleşmenizi tavsiye ediyorum, hakkınızı arayın, ancak size tanınan kanunlar çerçevesinde kalın ve kanunsuz eyleme girmeyin' şeklinde konuştu." (agy)

Bir de Uğur Mumcu'nun "öğütleri"(!) var ki, burjuvazinin "meramını" güzel anlatıyor. Mumcu şöyle yazıyor:

"...Bu yazı önerisine elden gelince karşı çıkılmalıdır.

"Ancak bir koşulla... Bu savaşı yasal çerçevelerde vermek koşulu ile...

"(...)

"Aman çocuklar, sakın yasal yollardan ayrılmayın... İşte partiler, işte basın... Dileklerinizi partilere ve basına yansıtın... Görüşlerinizi basın dile getirsin, yasal savaşım için de

milletvekilleri kollarını sıvasınlar...

"Oyuna gelmeyin, bu yollar nice kurtkapanları ve nice tuzaklarla doludur." (Cumhuriyet, 16 Nisan 1987)

Bu öğütler karşısında, işçi sınıfının yolundan yürümek isteyen öğrencilerin, Karl Marks'ın şu sözlerini bir an için bile unutmaması gerekir:

"Burjuvalar, kanunların kutsallığı ilkesiyle — bu ilke, toplumun bir kesiminin isteğine, ötekini uysallıkla uyması olarak biçimlenir — sosyal düzen içindeki yerlerinin ne kadar sağlam bir kazığa bağlandığını bütünüyle bilincindedirler.

"...Burjuvazi ... kanunların kutsallığına sınıksız sarılır, çünkü kanunların da, tanrıları gibi kendi hayal güçleriyle varlığa kavuştuğuna inanırlar. İşte bu yüzden, gerçekte kendi silahları olan polis cobu, onlara göre otoritenin güven verici sembolüdür.

Ancak, işçi, kanunları, doğal olarak çok farklı bir gözle görür. Uzun ve acı deneyler sonunda, kanunun, burjuvazinin kendisine karşı elinde tuttuğu bir sopa olduğunu öğrenmiştir. İşçinin kanuna hiç mi hiç itimatı yoktur ve zorlanmadıkça kanuna başvurmadan kaçınır..." (Marks-Engels-Lenin, Sendikalar Üzerine, Bilim Yayınları, s.29)

Burjuvazinin kanunları burjuvaziye kutsaldır. SHP'sinden DYP'sine ve ANAP'ına kadar tüm burjuva partilerinin bu kutsallığı savunması da hiç şaşırtıcı değildir. Ancak, devrimci savaşıma atılan öğrencilerin, işçi sınıfının kanunları çok farklı bir gözle gördüğünü iyi anlaması ve kafa bulandırıcı aldatmacalara kanmaması gerekir.

Bu doğrunun iyi anlaşılması, başarıya doğru atılan önemli bir adım olacaktır.

Dev işçi alternatifi, yedeğinde devrimci öğrenci hareketi ile yaklaşıyor.

Korkuyorlar, korkacaklar, korksunlar!

Burjuvazi yığınların kararlı, militan eylemlerinden ölesiye korkuyor. "Kötü" günlerin sızısını şimdiden kemiklerinde duyuyor. Bu nedenle, her fırsatta bu korkuyu sözle, yazıyla dile getirenlerin sayısı da az değil. Örneğin Milliyet'in imzasız başyazısı şöyle diyor:

"12 Eylül öncesi olaylar yeniden mi başlayacak? Önceki gün beş kentte birden başgösteren öğrenci olayları, geniş halk kitlelerinde bu endişeyi uyandıracak nitelikte..." (Milliyet, 12 Nisan 1987)

Ashnda endişe duyan "halk kitleleri" değil, azılsıyla, liberaliyle burjuvazinin tümüdür.

Milli eğitim bakanı, "öğrenciler yasayı anlamadı" diyerek ortalığı yatıştırmaya, içişleri bakanı ise, "gençlerimiz maceraya sürüklenmek isteniyor" şeklinde konuşarak öğrencileri korkutmaya çalışırken, rektörlerin bazıları, burjuvazinin dilinin altındaki baklayı çıkarıyor: İTÜ Rektörü, "öğrenci dernekleri, politik olmadıkça ve üniversite yasalarını çiğnemedikçe yararlı kurumlardır" diyor. (Milliyet, 12 Nisan 1987)

Burjuvazinin bir kesimi öğrencilerin zaten budanmış olan yasal haklarını biraz daha budama yönünde önlem almaya çalışıyor. Yükselen tepkiyi de "yasal yolları kullansınlar" diyerek alayla karşılıyor. Sosyal demokrat kesim ise önce gençlere dönüp onları "tuzaklara karşı" uyarıyor(!) Sonra da liberallere dönüyor ve "gençlerden korkmamak lazım" diyerek onları yatıştırmaya çalışıyor. Böylece gençliğin eylemliliğini burjuvazice "kabul edilebilir" olan sınırlar içinde tutmaya çalışıyor. Tavşana kaç, taziye tut diyor.

Cumhuriyet'ten Oktay Akbal ise, "gençlik baskıyla susturulamaz" başlıklı yazısında, yazının başlığıyla uyumlu olmayan sözlerle yer vermiş, şöyle yazıyor:

"Alışık olduğumuz eski bir gö-

rüntü. Kolluk güçleri üniversiteli gençlere karşı! Yine çatışmalar, yine karşılıklı meydan okumalar, slogan atmalar, itiş kakışlar, düşmanca duyguların büyüülmesi...

"(...)

"Yanlıştır, çirkindir... Üstelik de sonuçsuzdur, yararsızdır." (Cumhuriyet, 13 Nisan 1987)

tamı tamına zıt, uzlaşmaz iki sınıfın varlığı ve bunlar arasında

"Yanlıştır, çirkindir, yararsızdır" ne demek? Çirkinliklere başkaldırıları sonucunda burjuvazinin geri çekilmek zorunda kalışı ise yapılanların yararsız olmadığını kanıtıyor. Tabii yarar derken kimin yararından söz edildiğinde anlaşıyorsa. Ayrıca, "düşmanca" duyguların nesnel tabanı, toplumda çıkarları birbirine gün geçtikçe şiddetlenen bir sınıf

savaşımının sürmesidir. İşçi sınıfında biriken öfke toplumun bütün kesimlerinde öfkeyi körüklüyor.

Burjuvazi açısından öğrencilere askerin dipçikle saldırmaması, yani devlet terörü, "başka" durumlarda "sonuçlu, yararlı" olabilir. Ama bugünkü ortamda gerçekten de pek yararlı olamıyor. İşçi sınıfı ve devrimci gençlik, burjuvazinin örgütlü şiddeti kar-

sısında sindirilemiyor, geri çekilmiyor.

Ashnda burjuvazinin çeşitli kesimleri de, öğrencilerin "üstüne varmanın" hiç iyi sonuçlar vermeyeceğinin, yangına körükle gitmek olacağının farkındadır. Bakın Milliyet ne yazıyor:

"Önceki günkü üniversite olaylarının temelinde, işte bu, gerekçesi de belirsiz yasa önerisi var. En azından eylemlere katılan öğrencilerin gösterdikleri neden bu.

"Aralarında olay çıkarmak için bahane arayanlar yok muydu? Olabilir... 'Üniversitede çatışmalar başlasın, Türkiye yeniden karışsın' hevesinde olan mihraklar, ülkemizin içinde de, dışında da hiç eksik olmadı. Mümkündür ki, bu olayda da, öğrencileri aynı amaçlarla tahrik edip, onları yönlendirmeye çalışmışlardır.

"O 'tahrik'in kaynaklarını elbette araştırıp bulmak gerekli... Ama onlara o bahaneyi veren yasa önerisindeki 'tahrik'in kaynağına ne demeli?" (agy)

Bu satırlarda ifadesini bulan korku, SHP'nin, DYP'nin ağızında, öğrencilere "yasal sınırlar" içinde kalmaları, "tahriklere" kapılmamaları "tavsiye"si(!) olarak, gevelendi durdu. Cindoruk "biz öğrencilerin hakkını savunuruz... Açlık grevi gibi yollara sapmasınlar" diyerek DYP'ye parsa toplamaya, öğrencileri de yatıştırmaya çalıştı.

Bütün bunlar, birikmiş olan öfkenin üstüne varıldığında neler olabileceğini kestirebilen burjuvazinin korkularını yansıtıyor. Ama ok yaydan çıkmıştır ve korkunun ecele faydası da yoktur.

İşçi ve öğrenci yığınların daha yığınsal, daha örgütlü ve daha militan eylemlerinden burjuvazi korkmakta haklıdır.

Korkuyorlar, korkacaklar, korksunlar!

Dev işçi alternatifi ve onun yedeğinde devrimci öğrenci hareketi yaklaşıyor!

Salih Can

"Körükle devrim çağı..."

ANAP'ın meclise sunduğu ve öğrenci derneklerinin çalışmalarına karşı önlemler getiren "yeni" yasa tasarısının öğrenci gençlikte açığa çıkardığı patlama, burjuvaziyi iyice ürküttü. Hürriyet, "Nereye?" diye manşet atmış. Nereye olduğunu da söylüyor: "Tıpkı 'o günler' gibi" günlere! Tercüman öğrencilerin "yine so-kağa döküldüğünden" dert yanıyor. Günaydın "yurdun dört bir yanında öğrenciler gösteri yürüyüşlerine başladılar" diye yazıyor.

Gazete başlıklarında, başyazılarda dile gelen bu korku, Milliyet'i "akıl vermeye" sevk etmiş olacak ki, 15 Nisan tarihli başyazı, "tarih, eğer ibret alınırsa, 'tekerrür' etmez. Öğrencisi, polisi, milletvekili, iktidarı, muhalefeti, basınıyla bari bu defa, yakın geçmişimizden 'ibret' almayı bilelim. Daha önce seyrettiğimiz bir filmi yeniden seyretmeye başlamayalım" diye sona eriyor.

Milliyet'in "eski film" dediği, "tekerrür etmesin" dediği, işçi sınıfımızın, devrimci gençliğin barikat savaşlarına çıktığı, burjuvaziye kan kusturduğu, devrimci durum günleridir. Şanlı, onurlu ve zorlu kavga günleridir.

"O günler", ilk kez, gençlerin 1979 yılında, burjuvazinin istiklal marşını proletaryanın Enternasyonal marşı ile bastırıldığı günlerdir. Beyazıt'a yürüyen militan gençliğin Enternasyonal'i söylemesi işçi sınıfı açısından ne mutlu bir

gelişmedir. Demek ki demokratik öğrenci gençlik hareketi, devrimci savaşım geleneklerini yeniden pratiğe sokuyor.

Ama, yalnızca Enternasyonal sözcüğü bile, burjuvaziyi derinden korkutmaktadır. Öğrenci hareketini copla bastıracağını sanan İstanbul Emniyet Müdürü ve Müdür Muavini "Enternasyonal korkusu"nu Hürriyet'e şöyle anlatmışlar:

"İkazlara rağmen öğrenciler, devrimci marşlar, Enternasyonal söyleyip, çeşitli sloganlar atarak, yürümeye devam etti." (Hürriyet, 15 Nisan 1987)

İşçi sınıfının baştan yürüdüğü, öfke ve eylem isteği ile fokur fokur kaynayan bir toplumda öğrenciler başka ne söyleyeceklerdi ki? Sevgi ve kardeşlik şarkıları mı? Yoksa, çıkarları birbirine düşman sınıflar, proletarya ve burjuvazi kıran kırana bir sınıflar savaşımına girmişken "barış" ve "huzur" türküleri mi?

Elbette, devrimci gençlik, militan gençlik Enternasyonal'i söyleyecektir. Ve dünya işçi sınıfının Türkiye müfrezesi bu gençliğe sevgiyle bakacak, onları kucaklayacaktır. İşçi sınıfı bu gençliğe yol gösterecektir, gösteriyor.

İşçi sınıfı, Enternasyonal'in dizelerinden şöyle haykırıyor:

Uyan artık uykundan uyan,
Uyan esirler dünyası

Zulme karşı huncımız volkan,
Bu ölüm dirim kavgası
Yıkalım bu köhne düzeni,
Biz başka alem isteriz
Bizi hiçe sayanlar bilsin,
Bundan sonra herşey bizim

Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık
Enternasyonal
Kurtulur insanlık
Tanrı paşa bey ağa sultan,
Nasıl bizleri kurtarı

Bizi tüm kurtaracak olan,
Kendi kollarımızdır
Yükselt kurtuluş bayrağını,
Zulmü rüzgarlara savur,
Körükle devrim ocağını
Tavi gelen demire vur

Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık
Enternasyonal
Kurtulur insanlık

Hem fabrikalar hem de toprak,
Herşey emekçinin malı
Tufeyliye tanımayız hak,
Dünya emeğin olmalı
Cellatların dökükleri kan,
Kendilerini boğacak

Bu kan denizinin ufkundan,
Kızıl bir güneş doğacak
Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık
Enternasyonal
Kurtulur insanlık

Ne mutlu Türkiye işçi sınıfına,
yaratana! Devrimci, demokratik
gençlik hareketi, militan savaşla-
râ Enternasyonal marşı ile uya-
nıyor!

İŞÇİNİN SESİ CEK - AL

TKP—İşçinin Sesi
işçinin
partisi

Türk-İş'te birleş!

1 Mayıs'ta devleş!

Yıl: 13, Sayı: 327, 22 Nisan 1987



TKP—İşçinin Sesi

Merkez Komitesi Plenumu toplandı.

Plenum, III. Konferans'tan bu yana yapılan çalışmaları değerlendirdi, bugün gelinen noktayı belirledi. Bu değerlendirmelerin ışığında 1987-1988 dönemi için yeni örgütsel stratejiyi belirleyerek karara bağladı.

Aşağıda TKP—İşçinin Sesi Merkez Komitesi Nisan Plenumu ana kararını tam metin olarak sunuyoruz.

TKP- İŞÇİNİN SESİ MK NİSAN 1987 PLENUMU ANA KARARI

Partinin gelişimindeki özgüllükler

Eski parti içinde yıllardır zorlukla yürüyen ideolojik-siyasal tartışma *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının yayınlanması ve *İşçinin Sesi*'nin 30 Temmuz 1979, 100. sayısı ile kamuoyu önünde açık savaşıma dönüştü. Son derece dar bir kadro oportünizme baş kaldırmıştı. Tüm kadro bir komünist partisi için her zaman başta gelen görevini yerine getirmeye sarıldı: İdeolojik-siyasal görüşlerimizi öncü işçilere, devrimcilere sunmak. Bunda üstün başarı sağlandı.

O sırada devrimci durum vardı. Ortam *İşçinin Sesi* kadrosunun denetimi dışında kendiliğinden bir süreç içinde insanlar getirdi. Kendi arkadaş çevreleri ve doğal liderleri ile geldiler ve partide aynı "hiyerarşi" içinde yer aldılar. Bu durum "partiye tek tek üye alınır ve parti yukarıdan aşağı kurulur" diyen Leninci ilkeler ile çelişti ve sonraki yıllarda bazı önemli bozukluklara kaynaklık etti. Eski partiden tüm örgüt olarak yalnızca İngiltere koptu. Kendiliğinden ortaya çıkan kaynak, başta, geneliyle partisiz öğrenci gençlikti. Bu durum parti kültürüne ilk yıllarda şu zayıflıkları taşıdı:

- Hatalı sınıf bileşimi
- Parti deneyimi, parti terbiyesi eksikliği
- Kadroların kurucu yanlarından çok yıkıcı, reddedici yanlarının gelişmişliği.

Şubat 1980'de, örgütlü çalışmaya başlamamızdan bir iki ay sonra, I. Konferans toplandı. Amacı, bu kendi "hiyerarşisi" içinde gelen gurupları *İşçinin Sesi* anlayışı içinde yoğurmak ve düzgün bir örgütlenme kurmaktır. Fakat o tarihlerde Türkiye ortamı hızla geriye kayıyordu. Tutuklamalar başladı. Hızla yapılması gereken ve bizim de ilk kez yapacağımız bazı işler öne çıktı. Bunları başarı ile yaptık ama I. Konferans'ın amacı gerçekleştirilemedi.

12 Eylül 1980'de, daha örgütler yerine oturmadan, gelenler *İşçinin Sesi* anlayışı ile bütünleşmeden faşizm geldi. Faşizm öncesi örgütlü yaşam, I. Konferans öncesi bir iki ay ve I.

Konferans — 12 Eylül arası altı aydır. Böylece örgütlenme aşaması faşizm dönemine denk düştü.

Faşizm yeni teorik sorunlar getirdi. Bir süre yönetim kadrosunun temel enerjisi yine o kanala aktı. Şubat 1981'de II. Konferans toplandı ve

Partimiz düzenli geri çekilişi başarmasaydı erimek değil yok olurdu. 1980-1984 yılları arasında örgütlülüğü ve yayın bağıni sürdürebilmesi partimizin başarısı oldu.

Faşizm yıllarında, partinin merkezini oluşturmaya, çeşitli işlevleri kur-



faşizmi teorik anlayışımızı, faşizm tezlerini ve düzenli geri çekilişi karara bağladı.

Faşizmin çözülüşü, 1982 Anayasası'yla, demokrasi oyununa geçilmesiyle başladı. Yıkılma değil, çözülme olduğundan süreç içinde ilerledi ve etkileri yavaş gelişti. 1980-1984 arası tüm devrimci hareketin erime yıllarıdır.

maya ve güçlendirmeye yoğun çaba harcadı.

1984 sonunda örgüt yeni ortama psikolojik ve fizik yönden hazırlanmaya geçerken "Kayboluş Yolu" yıkıcılığıyla örgütün enerjisi içe döndü. Etkileri 1985 başlarına dek sürdü.

1985 Nisan'ında partimizin 5. Kongresi toplandı ve örgüt yaşamında

eski dönemle kopuşu ve yeni dönemi başlattı.

Mayıs 1985'ten Eylül 1985'e dek 4 ay Türkiye'de hem örgütsel, hem teknik açılardan önemli adımlar atıldı. Öte yanda büyük güçlüklerle karşılaşıldı. Avrupa'dan giden yoldaşlar ülkeye uyum gösteremiyorlar, ülkedeki yoldaşların çoğunluğu faşizm yıllarının etkisinden sıyrılıp halkın arasına giremiyorlardı. Tutulan pek çok dal çürümüş elde kalıyordu. Fakat işler yine de ilerliyordu.

Eylül 1985'te yeni bir darbe geldi ve Ocak 1986'ya dek tüm çalışmaları en aza indirmeyi gerektirdi. Bu durumda fırsatçı bir başka klik hareketi Kasım 1985'te ortaya çıktı. Öte yanda, faşizm yıllarının ardından partinin bazı kesimlerinde anlaşılır bir yorgunluk vardı. Yeni görevlere hevesli partililerin bir bölümünde ise Türkiye'nin o günkü ortamına, işçiye ve işçi ideolojisine ters görüşler vardı. Günün görevlerine istekli ama öğrenci solunun etkilerinden kurtulamamış anlayışlar vardı. Bunları düzeltmek, dönemin istediği örgütlenme anlayışını geliştirmek gerekiyordu. III. Konferans ve hazırlıkları bu görevi yerine getirdi. Böylece, yukarıda anlatılan gelişmeler örgütsel çalışmayı yürütmeyi ve yeni örgütlenme dönemini zorunlu olarak Ocak 1986'ya kaydırmış oldu.

Yaşanan ağır yılların nesnelliği devrimci hareketteki tüm örgütleri içine almıştı. Faşizm altında örgütlenme zorunda kalmış olmasına rağmen partimiz dönemi en iyi atlatan örgütler arasındaydı. Siyasal gelişmelerin yönünü, mantığını tüm siyasal hareketlerden yıllarca önce açıklıyordu.

Yeni örgütlenme dönemi, son derece güçlü yanlarımız yanında, kuruluş-tan o güne sıkıntısı çekilmiş olan zaaflarla birlikte III. Konferans'la başladı. Sıfırdan değil herşeye rağmen daha ileriden başladı. Türkiye'de kadrolar, yayın dağıtımı, çalışma vardı. Kadromuzun anlayışında büyük bir ilerleme vardı. Parti çalışmasının çeşitli alanlarında tezgahlar kurulmuş durumdaydı.

Sorun komünist için tehdit değil fırsattır: III. Konferans

TKP—*İşçinin Sesi*'nin yaşamında III. Konferans önemli bir dönüm noktası oldu. III. Konferans'a gelindiğinde ideolojik-siyasal etkinliğimizle örgütsel gücümüz arasında açıklık, hatta uçurum vardı. Bu durum Türkiye'de açılmakta olan ortamın görevlerini kucaklamakta engeldi. III. Konferans partimizi faşizm yıllarının dağınıklığından çıkarmış, günlük çalışma içinde yer yer kaymış hedefleri ve sınıf parti bağıni düzeltmiştir. III. Konferans partinin gelişimindeki özgüllükler temelinde şu ana hedefi gösteriyordu:

Kadroyu işçileştirmek, stratejik bölgelerdeki işçi kesimi içine yerleşmek, ülkede basım sorununu çözmek ve Merkez Organ'ı tüm parti çalış-

masının omurgası yapmak.

Örgütsel kültürle örgütsel stratejinin uyumaması, o örgüt için o stratejinin doğru olmadığı kanıtıdır.

Faşizm döneminde izlenen strateji, "asıl olarak ideoloji-siyaset cephesinden yürümeli, örgütlenmede kadrolaşmaya, *İşçinin Sesi* olmaya zaman tanımalı" diyordu.

Bu strateji, faşizmin çözülüşüyle birlikte, fikirlerin gücüne partinin deney birikiminin kaldırabileceğinden fazla önem veren bir strateji olarak ortaya çıktı. III. Konferans öncesi çalışma sırasında yapılan çok sayıda anketin de gösterdiği gibi, kültüründe kuruluş yıllarının bozukluğunu atamamış, üstüne bir-iki bozukluk daha eklenmiş örgütümüzde uzun erimli

güvenin temeli olan "ortak bakış" bulunmuştu.

Partinin örgütsel stratejisinin değiştirilmesi gerekiyordu. Bu yapılmazsa, belki de giderek sıklaşan aralarla, fazlaca zorlanmış arınmalar kaçınılmaz olacaktı. Başarıyla yapılabilsen, hem parti hızlı yol alacak, hem de bunun getireceği ortam içinde örgüt kültüründeki zaaflar zaman içinde daha kolay değiştirilebilecekti.

Partinin kültürünün bazı yanlarının reddedilmesi ve değiştirilmesi gerekiyordu. Ayrıca, strateji değişimi de kaçınılmaz olarak kültürde değişiklik isteyecekti. Eski strateji yeni beklentilere uymadı ama yeni strateji de örgütün daha ciddi zaaflarıyla karşı karşıya kalacaktı.

Durumu böyle değerlendirince, partiyi, geçmiş, bugünü, kadroları, çevresi ve olanaklarıyla topyekün gözden geçirmek görevi öne geldi: Yeni bir örgütsel strateji, kültürün yenilenmesi ve uygulama.

Bu çalışmada MYB şöyle bir yöntem izledi:

- Parti örgütlerinde konunun teorik altyapısını işledi ve bir dizi anket yaptı.
- Yeni örgütsel stratejiyi belirledi.
- Örgüt kültürünü değerlendirdi.
- Strateji ile kültürü birleştirdi, önlem getirdi.

III. Konferans, yeni örgütsel strateji ve bunun kültürle uyumu üzerine değerlendirme ve önerileri görüştü ve karara bağladı.



III. Konferans kararlarının uygulanması ve bugün geline yer

3. 1. Gerçekleştirilmiş görevler

Bunlar, III. Konferans'ın zayıf yan olarak belirlediği, bugün zayıf olmak-tan çıkartılmış, ancak odaklaşmanın sürdürülmesi gerekli yanlardır.

Liderlik

— Genel örgüt ve merkezi denetim görevlerinin iyi yapılması için Genel Sekreterlik Bürosu (GSB) kuruldu. Merkezi işlevler iyi örgütlendi, gün be gün örgüt görevleriyle ilgilenildi. Ancak GSB'de sürekli, uyumlu ve yüksek verimde çalışmada dalgalanmanın kaldırılması gereklidir.

— Liderlik, küçük büyük her yeni adım öncesinde örgütü iyi hazırlamaktadır.

— Üst yönetim ile parti komiteleri düzenli görüşmektedir.

— O düzeyde işlev üstlenmemiş ya da o düzeyde çalışma göstermeyen yoldaşlar MK'dan çıkartılmıştır.

— Liderliğin merkez organa yazı yazması artmıştır.

— Kadro değerlendirmede hafızadan daha objektif araçlar kullanılmasına geçilmiştir.

— Liderliğin altyapı çalışmalarında görev alanların en sınanmış yoldaşlardan seçilmesine özen gösterilmiştir.

Yayın

— Yazı kadrosu güçlendirilmiştir.

— Örgüt kadrosu güçlendirilmiştir.

— Düzenli, etkili bir yazı kurulu çalışması örgütlenmiştir.

— Türkiye kaynaklı yazılar arttırılmıştır.

— Kazanmak istediğimiz kesimde duyarlılığın arttığı konularda yazıların artması, gazetenin ideolojiyi daha somut hale getirerek çıkması sağlanmıştır.

— Yazılarda doğrular yinelenmiştir.

Kadrolar

— Kadroların işçileşmesine, öğren-cilikten gelenlerin yaşamlarını üret-melerine özen gösterilmiştir.

— İşçi üye kazanılmıştır. Partide işçi oranı %24'ten %35'e yükselmiştir. Sempatizanlar arasındaki işçi oranı daha da yüksektir.

— Türkiye'de değişik koşullarda (poliste, hapiste, uzun siyasal savaşım-da) sınanmış, Avrupa'dan gidenlerin uyum gösterdiği bir kadro oluşturulmuştur.

— Kadronun kişisel sorunlarının çözümünü üstten beklememesine, yaşamını üretirken parti işini de aksatmadan götürmesine özen gösterilmiştir.

Örgütsel çalışma

— Kadro ağırlığı Türkiye'ye geçmiştir.

— Teknik birikimden gazetenin çoğaltılması ve dağıtılmasından daha iyi yararlanılmış, merkez organın Türkiye'de illegal basım ve dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

— Gazete çevresinde yığın çalışması anlayışında ilerleme olmuştur.

— Ses getiren eyleme gereksiz vurgu yapılması düzelmiştir.

— Merkezden örgütlere mali yardım kuruluş aşamaları dışında kaldırılmıştır.

— Olanakların merkeze aktarılması bilinci yükseltilmiştir.

— Profesyonellik anlayışı düzeltilmiş, keşin kurallara bağlanmıştır.

— Üye alımında normlar titizlikle gözetilmiştir.

— Türkiye'deki çalışmanın gereksinimlerini gözönüne alan ve değişik alanlarda eğitim veren parti okulu kurulmuştur.

— Düzensiz, verimsiz çalışma azaltılmıştır.

— Tekniğin çalışmalarında, kurye işinde tasarruf sağlanmıştır.

3.2. Süren görevler

Bunlar, III. Konferans'ın zayıf yan olarak belirlediği, üzerinde çalışılan, ancak zayıf yan olmaktan çıkması için odaklaşmanın arttırılması gerekli yanlardır.

Liderlik

— Yönetici azlığı ve az yetişkinliği sıkıntısı sürmektedir.

— Orta ve alt yöneticilerin merkez organa düzenli yazı yazması gerçekleştirilmemiştir.

Yayın

— Yazıların programla bağı artmıştır, ama henüz yetersizdir.

— Görüşlerimizi toparlayan derleme dizisi çıkartılamamıştır.

Kadrolar

— Kadrolardaki küçük burjuva kalıntı-lardan küçük burjuva devrimci hareket-lere yer yer gereksiz sempati kalkmıştır. Öteki yanlar bir yılda kolayca düzelecek şeyler olmadığından sürmektedir. Ama parti üye bileşimi değiştiğinden önemi azalmaya başlamıştır (aşırılık, acelecilik, kibir, moral dalgalanması, kendini olması gerekenle değil başkaları ile kıyaslama, düzenli çalışma ve disiplin eksikliği, yanlış özveri anlayışı-işi zevk değil özveri olarak görme, kısa dönemli davranış, örgüt malını sakınmama, kalabalığa dayanarak iş yapma).

— Teorik birikim, ideolojik birör-neklik, gazete temelinde eğitim eksiktir.

— Legal ile konspiratif çalışmayı birleştirmede deneyim eksiktir.

— Disiplin düzeyi gerekli olanın gerisindedir.

— Yoldaşların kafalarındakini açıkça söylemesi yetersizdir.

Örgütsel çalışma

— İşçi sınıfı ile bağ henüz azdır, pilot işçi bölgelerinde yeterince örgütlenil-memiştir.

— İşçi sınıfının her eyleminde aktif yer alınması yetersizdir.

— Merkez organın Türkiye'de dağıtımı III. Konferans'tan bu yana sekiz kat artmıştır. Ancak yine de azdır. III. Konferans sırasında olana kıyasla çok daha iyi olmasına rağmen illegal dağıtım ağı da henüz çok dardır.

— Merkezîyetçi işleyiş, bilgilendir-me eksikliği ve yavaşlığı giderileme-miştir.

— Türkiye örgütlerinin merkez ile iletişim tekniklerini uygulaması yeterli düzeyde değildir.

— Gazete çevresinde örgütlenil-mesi, yığın çalışmasında yoğunlaşıl-ması, okuma gurupları ve IMG'ler kurulması yetersizdir.

— Birimler kendi gelirlerini yarat-mada yeterince girişken olmamıştır.

— Hücre ve komitelerde gazete temelinde eğitim henüz yerleşmiş değildir.

— Üyeler düşüncelerini Genel Sekre-terliğe yazmayı yeterince yerine getir-memiştir.

— Örgütler sempatzanları işlere kat-mada başarılı değildir.

— Sistemli çalışmanın ısrarla uy-gulanması, odaklaşmanın arttırılması yetersizdir.

— Yetki ve görevlerin ayrıntılı belirlenmesi, yöneticilerin altında çalış-anlara yetki ve sorumluluk devret-mesi yetersizdir.

— Yeni görev alan yoldaşlara yapacakları çalışmanın iyi anlatılıp kavratılması düzenli uygulanma-maktadır.

3.3. Yapılmamış ve gündemde bekleyen görevler

Yayın

— Propaganda-ajitasyon araçları-nın çeşitlendirilmesi (video, ka-

Bugün partimiz açısından,
kadrosunu işçileştiren, kazanmak
istediği işçi kesimi içinde derinleşen,
ülkede yayın basımını
geliştiren ve merkez
organı tüm çalışmasının
omurgası yapan,
legal olanaklardan yararlanan örgüt
mükemmel örgüttür.



set, vb.) olmamıştır.

Örgütsel çalışma

- Üye alımında program-tüzük sınavı için hazırlıklar geç tamamlanmış, uygulamaya başlanılmamıştır.
- Yerel bildiriler çıkartılmamıştır.
- Program ve kitaplar Türkiye’de basılmamıştır.
- Yeni stratejiyi destekler biçimde radyo yayını yapılmamıştır.

3.4. Gündemden kaldırılmış işler

- Genel Sekreter’in konuşma kasetleri dağıtılmamıştır.

3.5. Bugün parti örgütünde var olan başlıca eksiklik ve bozukluklar

3.5.1. III. Konferans’ın belirlediği başlıca eksiklik ve bozuklukların bugünkü durumu

Bunları gidermede bir yıl içinde geldiğimiz nokta şöyle özetlenebilir:

1. Parti örgütünün genel sınıf bileşimi ile sınıf ve partinin ideolojisi-siyaseti arasındaki fark konusunda:
 - Örgütün bileşiminde işçi oranı yükseldi. Sempatizanlar arasında işçi oranı partideki işçi oranından daha da yüksektir. Bu temelde, görülebilir gelecekte de partide işçi oranının yükselişi sürecektir.
 - Bu bozukluk giderilmiştir.
2. Parti çalışmalarının bütününde merkezi işleyiş eksikliği konusunda:
 - Özellikle yöneticisinin çalışma alışkanlıkları ve parti terbiyesine

bağlı olarak bazı bölgelerde düzelme oldu. Ancak bazı bölgelerde bu zaaf sürmektedir. Hücre üyelerinin ise yalnızca merkezi değil, kendi yöneticisini de bilgilendirme alışkanlığı tüm bölgelerde zayıftır.

Bu nedenlerle parti çalışmalarının bütününde merkezi işleyişte bozukluklar yer yer sürmektedir.

3. Türkiye’de ciddi bir örgütlenmemizin olmayışı ve kadro ağırlığının Avrupa’da olması konusunda:

— Örgütlenme konusunda önemli bir yol alındı. Bu bozukluk giderildi. Kadro ağırlığı Türkiye’ye geçti.

4. Üst yönetim ile parti komiteleri arasında düzenli toplantı yapılmaması konusunda:

— Üst yönetim ile parti komiteleri arasında düzenli toplantı örgüt çalışmalarının kurumsallaşmış parçası durumuna geldi.

5. Hücre eğitimlerinin gevşemiş olması konusunda:

— Hücre eğitimleri yapılmaktadır, ancak gazete temelinde eğitim anlayışı yerleşmiş değildir, denetimi zayıftır.

Hücre eğitimleri konusundaki eksiklik sürmektedir.

6. Ses getiren eyleme gereksiz vurgu konusunda:

— Parti çalışmasında bu konudaki vurgu yanlış düzelmiştir.

— Gazete temelinde, işçi içinde ajitasyon-propagandayı tüm parti örgütleri başa almıştır, ancak üyelerin pratiği zayıftır.

Bozukluk giderildi ancak doğrusunu uygulamada eksiklikler sürmektedir.

7. Merkezden mali yardım beklemek konusunda:

— Bu hastalığı partimizin bir yıl içinde büyük ölçüde atlatmış olduğunu söyleyebiliriz. Kuruluş ve kadro yerleştirme aşamaları dışında merkezin mali yardımda bulunduğu yerel örgüt yoktur.

— Kendi olanaklarını yaratabilen

örgütlerin bir bölümü merkeze gelir akıtmaya başladı. Ancak olanak yaratma konusunda örgütlerde yaratıcı, planlı çalışma pratiği genellikle zayıftır.

— Gelirlerin %25’ini merkeze gönderme düzenli değildir. Bazı parti birimleri uygulamamaktadır.

Bozukluk kısmen giderilmiştir. Doğruyu uygulamada eksiklikler vardır.

8. Profesyonellik anlayışındaki bozulma konusunda:

— Bozulma giderildi. Ancak “bir daha olmaz” demek için erkendir. Ayrıca doğru yaşamın yeni üyelere de özümsetilmesi gerekmektedir.

9. Günbegün örgüt görevi ve merkezi denetim ile ilgilenilmiyor olması konusunda:

— Konferansın hemen ardından Genel Sekreterlik Bürosu kuruldu. Örgüt ve denetim görevindeki boşluğu gidermede başarılı oldu.

3.5.2. Bir yıllık çalışma sonucunda ortaya çıkan başlıca eksiklik ve bozukluklar

Tümünden giderilememiş eksiklik ve bozukluklara ek olarak bir yıllık çalışmanın ortaya çıkardığı ya da ışık altına getirdiği eksiklik ve bozuklukların en önemlileri şunlardır:

1. Örgütün büyüme hızı önümüzdeki görevler ve olanaklar karşısında *olabileceğinden* çok düşüktür.

2. Örgütün genel gelişmesi, her düzeyde yönetici yetiştirme temposunun yavaşlığını ciddi bir sorun yapmıştır.

3. Partinin her düzeydeki yönetim ve karar organlarında işçi üye oranının artışı, genel olarak partideki işçi üye oranının artışının çok gerisindedir. Önümüzdeki dönemde parti komitelerinde işçi oranını arttırmaya özel önem verilmelidir.

4. Türkiye’de siyasal ortamın hareketlenmesi, merkezin düzenli bilgilendirilmesini, direktiflerinin eksiksiz ve enerjiyle yerine getirilmesini her zaman olduğundan daha fazla gerektirmektedir. Bu konudaki eksiklikler, parti çalışmasının etkinliğini düşüren önemli bir etmen olmaktadır.

5. Legal ve illegal alan çalışmaları arasında legal olanaklarla konspirasyonu doğru birleştirmede eksiklik vardır.

6. Sendikalarda çalışmamız yetersizdir. Özellikle parti komiteleri, işyeri ve şube düzeyinde sendikalarda çalışmaya yoğunlaşmalıdır.

7. Gençlik hareketinden partiye komünist militan kazandıracak bir komünist gençlik örgütlenmesinin olmayışı eksikliklerdir.

8. III. Konferans’ta ileri, güçlü yanımız olan teknik düzey ve teknik örgütlenmeden parti örgütleri yeterince yararlanmamıştır.

3.6. Bugün parti örgütünün güçlü yanları

III. Konferans örgütümüzün güçlü yanlarını şu ana başlıklar altında toplamıştır:

1. İdeoloji ve siyaset
 2. Merkez organ ve yayınlar
 3. Deneyimli ve yenilikçi, hatalardan öğrenebilen, teorik derinliğe sahip bir liderlik.
 4. Nitelikli adanmış bir kadro
 5. Modern yöntemlerle çalışma ve teknoloji kullanımı yaklaşımı
- Bunların hiçbirinde bir gerileme olmadı. Tüm niteliklerde az ya da çok bir ilerleme oldu ve bunlara bir yılın sonunda bazı yeni noktalar da eklendi:
6. Parti işçi sınıfı içine girmiştir, partide işçi üye oranı yükselmektedir.
 7. Türkiye’de illegal baskı ve dağıtım olanakları sağlanmıştır.
 8. Merkezi çalışma ve denetim yükseltilmiştir.

IV 1987-88 dönemi yeni örgütsel stratejisi

4.1. Bugün kazanmak istediğimiz kesim

Türkiye’de önemli endüstri merkezlerinde, sola yatkın ve aktif, nitelikli işçi kesimi.

a. Devrimci durum ve faşizm yıllarını yaşamış, dersler çıkarmış, siyasetle ilgisi süren deneyli, ileri işçiler.

b. Sendika tabanından militan sendikacılar.

c. Genç işçiler, çıraklar ve işçi olmak üzere yetişen öğrenciler.

4.2. Kazanmak istediğimiz kesimin bizi algılaması

— Kazanmak istediğimiz kesimin çoğunluğunun bizim hakkımızdaki bilgisi, partiyle yüzyüze ilişki hatta yayınlarımız aracılığıyla değil, dolaylı yollardan edinilmiştir. Bu kesimde genellikle çelişik duygular ve merak vardır.

— Kazanmak istediğimiz kesimin daha dar bir bölümü, sol içinde şu ya da bu derecede yer almış kesim ise bizi daha yakından tanımakta ve olumsuz bakmamaktadır. Resmi TKP’ye yakın duranlar bizi en tehlikeli düşman

duranlar bizi en tehlikeli düşman olarak görmektedir. Ancak bunlar arasında bile koşullandırmaların etkisi azalmıştır.

— Kazanmak istediğimiz kesimin son derece küçük bir bölümü bizi yüzyüze ilişki ve yayın temelinde yakından tanımaktadır. Bunlar partimizi, ideolojik-siyasal görüşleri doğru, ileri görüşlü, teknik olanaklardan yararlanmayı bilen, militan bir komünist hareket olarak algılıyorlar.

4.3. Kazanmak istediğimiz kesimin karşılanmayan gereksinimleri

— En temel gereksinimi işsizlik, pahalılık, ücret düşüklüğü gibi bir dizi ekonomik sorunun çözümüdür.

— Sendikalaşma hakkından yoksun olanlar için sendikalaşma hakkı.

— Sendikal savaşında birlik, sendikal demokrasi ve bunlar temelinde militan eylem.

— Sesini duyurmak, demokratik haklarını kazanmak istemektedir.

— Bu somut gereksinimler niteliği tam açık olmayan bir düzen değişikliği

isteği doğurmaktadır.

— Savaşımı için legal olanaklardan olabildiğince yararlanmaya, öte yanda legal sınırlamaları aşmak için konspiratif çalışmaya gereksinim duymaktadır. Hak alma savaşımını örgütleyebilmede liderlik beklemektedir. Savaşımında maceracılıktan korunmak istemektedir.

— Niteliği tam açık olmasa da, savaşımını ülke çapında birleştirecek bir siyasal partiye gereksinim duymakta, güçlü bir örgüt istemektedir.

— Savaşımına uluslararası destek.

— Savaşımının yolunu kendi çizmek ve kendi işlerini kendi örgütleyip yönetmek.

— Ülke çapında bir işçi gazetesine gereksinim ortaya çıkmaktadır.

— Bilgisini arttırmak ve derinleştirmek.

4.4. Kazanmak istediğimiz kesimin gelecekteki gereksinimleri

Bu kesimin bugün karşılanmayan gereksinimleri giderek güçlenecek, bil-

lurulaşacak, genişleyecek ve daha sola dönecektir.

4.5. Rekabet etkileşmesi

Rakipler, ulaşmak istediğimiz kesimi ağırlıklı ve doğrudan çalışma alanı yapıp yapmadıklarına göre, doğrudan ve dolaylı rakipler diye ikiye ayrılır. Burada dolaylı rakipleri ele almaya-çağır.

Doğrudan rakipler: Resmi TKP, TİP, TSİP vb./Aybarcılar, Perinçekçiler/ TDKP/SHP.

Doğrudan rakiplerin tümü, bu kesimi kazanmak için, temel olarak, bu kesimin *düzen değişikliği* istemini kullanmakta ve bu gereksinimin yanı sıra var olan gereksinimlerden bir ya da birkaçını sömürerek düzen değişikliğini “sağlayacak” yollar önermektedir.

Resmi TKP, TİP, TSİP vb.

Sömürdükleri gereksinimler: Birlik, maceracılıktan kaçınma, legal olanaklardan yararlanma, konspiratif çalışma, uluslararası destek.

Yanaşımları: Küçük burjuvazi ile

burjuvazinin çeşitli kesimlerini, bunların siyasal temsilcilerini *ulusal hedefler* çevresinde birleştirmek. Sendika bürokrasisi içine yuvalanmak, sosyal demokrat hareket içine sızmak, illegal olmasını konspiratif çalışma gereksimine yanıtmiş gibi göstermek. Öte yandan siyasal savaşımında pasifizmi, legalizmi savunmak. Bunların içinde TSİP, resmi TKP-TİP ittifakının daha solunda yedek bir güç olarak tutulmaktadır.

Aybarcılar

Sömürdükleri gereksinimler: Kişilik-sizliğe tepki, savaşımın yolunu kendisi çizmesi, maceracılıktan kaçınma, legal olanaklardan yararlanma.

Yanaşımları: Popülist, legalist, pasifist, ulusçu, "kendi yolunu kendisi çizen" bir örgütlenme.

Perinçekçiler

Sömürdükleri gereksinimler: Legal olanaklardan yararlanma, maceracılıktan kaçınma.

Yanaşımları: Legalist, pasifist, ulusçu, icazetli bir örgütlenme.

TDKP

Sömürdüğü gereksinimler: Militan eylem, konspiratif örgütlenme.

Yanaşımları: Dar çıkarıcı, militan eylem yapacak, genelde yanlış bir konspiratif parti.

SHP

Sömürdüğü gereksinimler: Güçlü örgüt, değişimi kolay ve çabuk yoldan sağlama, uluslararası destek, legal olanaklar, maceracılıktan kaçınma.

Yanaşımları: Örgütlenme ve savaşım gereksinimini, parlamentoda temsilcileri olmasını kullanarak ve bunun en hızlı, en kolay, uluslararası alanda destek alacak ve maceracı olmayan yol olduğunu söyleyerek burjuva kanala akıtmak. İşçinin sola dönüşünü denetim altına almak için sol örgütlenmeleri kendi içine çekip pasifize etmek.

4.6. Rekabet boşluğu

Bugün, kazanmak istediğimiz kesimin

— legal olanaklardan yararlanma isteğine, legalizme, pasifizme ve icazetli bir konuma düşmeden yanıt veren,

— militan eylem gereksinimini maceracılığa ve dar çıkarıcılığa düşmeden karşılayan,

— savaşımının yolunu kendisinin çizmesi isteğine, ulusçuluğa ve burjuva kuyrukçuluğuna düşmeden yanıt veren,

— düzen değişikliği isteminin içini özüne uygun dolduran,

— ideoloji gereksinimini, somut ve güncel savaşımlarıyla, uzun erimli çıkarlarının bağına göstererek karşılayan,

— Türk-İş'te birliği, sendikal demokrasi ve militan eylem ilkeleri ile birleştirerek savunan bir rakip yoktur.

Rakiplerimiz kazanmak istediğimiz kesimin gereksinimlerinin şu ya da bu yönünü karşılayabilir. Ancak hiçbirisi tüm gereksinimlere bütünsel doğru, kalıcı yanıt getirememektedir.

Partimiz, eksiklerini aşarak bu boşluğu doldurabilir.

4.7. Rakip tepkisi

Rakiplerimiz partimizin gelecek adımlarına genel olarak iki düzeyde tepki göstereceklerdir:

a. Ajitasyon-propaganda düzeyinde.

— İşçi bürokratları ve işçi aristokrasisini kullanıp, sendika merkezleri ile sendika tabanını karşı karşıya getirerek bizi bölücü, bozguncu olarak göstermek ve soyutlamaya çalışmak.

— Türk-İş'te sendikal birlik konusunda pasifizm vb. ile "DISK geleneği"ne ihanet etme ile suçlayıp ileri işçilerden, militan genç işçilerden soyutlamaya çalışmak.

— Maceracılık, teröristlik, Stalincilik, anti-Sovyetizm, sekterlik, "bürok-

bilme yeteneği, sorunlara cesur yaklaşım

4. Zayıf yanların üzerine hızla gitmek

5. Merkez işlevlerinin daha iyi örgütlenmiş olması

6. Değişen duruma uyum sağlayabilme

7. Yapılması gerekene göre olanak yaratma

8. Hatalardan öğrenme

9. Bölgelerde girişimi destekleme

III. Yayın

1. Düzeyli, düzenli merkez organ

2. Düzenli, etkili yazı kurulu çalışması



ratik parti"cilik, güçsüzlük, ayrılıkçılık-bölücülük ile suçlamaya çalışmak.

b. Örgütsel "önlemler" düzeyinde. Rakip tepkileri şuralardan malzeme ve fırsat sağlayacaktır: a) Seslendiğimiz kesimdeki olumsuz önyargılar, b) Eksiklik ve zayıflıklarımız.

Rakip tepkisi yalnızca olumsuz anlamda alınmamalıdır. Somut durumlarda devrimci hareketler ile eylem birliği olanakları önümüzdeki dönemde çıkabilir ve bunlar ısrarla aranıp değerlendirilmelidir.

4.8. Örgütün güçlü ve zayıf yanları

Örgütün güçlü yanları

I. İdeoloji-siyaset

1. Cesur bilimsel yaklaşım
2. Sınıf savaşımının çıkarlarını başa alan bağımsız tutum
3. Programımız
4. Doğruları öteki sol hareketlerden önce saptamak ve açıklamak
5. Siyasal öngörülerini yaşamın doğrulaması
6. Güncel görevlere doğru siyasal yanıt

II. Liderlik

1. Partinin lideri
2. Deneyimli ve yenilikçi, süreklilik taşıyan üst yönetim
3. Bunalımlardan atılımlarla çıkma-

3. İdeoloji ve siyasete açınım getiren kitap ve broşürler

4. Yayıncılıkta üstün teknik ve deney birikimi

5. Değişik dillerde yayın

IV. Kadrolar

1. Adanmışlık
2. Özveri
3. Yetenek
4. Disiplin
5. İşçi oranının yükselmekte oluşu
6. Türkiye'de değişik koşullarda sınanmış kadro
7. Avrupa deneyimi

V. Örgütsel çalışma

1. Tartışma, eleştiri-özeleştir
2. Türkiye'de illegal baskı ve dağıtım
3. Konspiratif çalışma
4. Teknik düzey
5. Kadro hareketliliği
6. Özveri taarruzu
7. Şantaj kabul etmeme
8. Çapına göre büyük işler başarma geleneği

Örgütün zayıf yanları

I. Liderlik

1. Her düzeyde yetişkin yönetici yetiştirme hızının düşüklüğü.
2. Her düzeyde yönetim ve karar organlarında, komitelerde, işçi kökenli profesyonel ve daha da önemlisi, çalışan işçi oranının düşüklüğü

II. Yayın

1. Kadrosu henüz yeterli değil
2. Yazıların programla bağı artmasına rağmen henüz zayıf
3. Yerel çalışma haberleri eksik
4. Propaganda-ajitasyon araçlarımız sınırlı

III. Kadrolar

1. Bir yıl içinde ilerleme olmasına rağmen kadrolarda yer yer küçük burjuva yanların sürüyor olması
2. Eğitim, teorik birikim, ideolojik birörneklik eksikliği
3. Yeni üyelerde *İşçinin Sesi*'nin örgüt kültürünü özümseme açığı
4. Açık konuşmama konusunda düzelme yeterli değil
5. Sempatizanlar ve yakın çevre ile kaynaşma ve iletişim ve kişisel düzeyde öncülük eksikliği

IV. Örgütsel çalışma

1. İşçi sınıfı ile bağ arttı ancak hâlâ yetersiz.
2. Türkiye örgütünün örgüt birimi ve alan sayısı az.
3. Türkiye'de baskı olanaklarının çeşidi ve sayısı az, kalitesi düşük.
4. Merkez organın Türkiye'de dağıtım sayısı az, dağıtım ağı zayıf.
5. Gazete çevresinde örgütlenme anlayışı oturmuş değil.
- Okuma gurubu ve İşçi Muhabir Gurubu (IMG) pratiği işletilmiyor.
6. Merkeziyetçi işleyiş eksikliği
- Bazı bölgelerde merkezi bilgilendirme eksikliği ve yavaşlığı, orta yönetimin elinde güçlü bir enformasyon tekeli.
- Merkezin direktif ve isteklerine eksiksiz uyum ve enerjik yanıtı geri.

Merkeze parti raporları düzenli verilmiyor.

7. Gazete temelinde eğitim ve denetimi eksik.

8. Üye ve sempatzanların merkez organı yerel haber/bilgi ile beslemesi yetersiz.

9. İşlere sempatzanları katmada zayıflık.

10. Legal ve illegal alan çalışmalarında legal olanaklarla konspiratif çalışmayı doğru birleştirme eksikliği. Bazı birimlerde içe kapalı bir konspirasyon anlayışı, bazı birimlerde gevşek konspirasyon var.

11. Türkiye'de teknik düzey geri.

12. İşlerin yapılışında odaklaşma eksikliği.

13. Çalışmalarda işe boğulma, çok bölünmüş, verimsiz çalışma.

14. Deneyim aktarımında ve yeni yoldaşları yetiştirmede eksiklik.

15. Partiye üye kazanma hızı düşük. Yeni üye kazanma bakışı son derece eksik.

16. Yerel siyasetle genel siyaseti bütünleştirme eksikliği.

17. Legal odakların azlığı.

18. Mali kaynaklar yetersiz.

4.9. Güçlü yanlar aracılığıyla kazanmak istediğimiz kesime ulaşma ve zayıf yanları güçlendirmede yapılacaklar

I. Liderlik

1. GSB'nin verimini yükseltecek, çalışmasını etkinleştirecek düzenlemeleri yap.
2. Her düzeyde yöneticileri merkez organa düzenli yazı yazmaya teşvik et.

3. Her düzeyde yöneticilere eğitim ver.

4. Her düzeyde yönetim organlarında işçi kökenli profesyonel ve asil olarak çalışan işçi oranını arttır.

II. Yayın

1. Kadrosunu güçlendir.

2. Türkiye kaynaklı yazıları her yoldan arttır. Üyelerin ve örgütlerin merkez organa yazı ve haber yollamasını sağla.

3. Yazıları programla bağlamayı arttır.

4. Görüşlerimizi toplayan derleme dizisini çıkart.

5. Propaganda-ajitasyon araçlarını çeşitlendir. (Video, kaset, vb.)

III. Kadrolar

1. Kadroların işçileşmesini sağla. Öğrencilikten gelenlerin yaşamlarını üretmelerine özen göster.

2. Gazete temelinde eğitim.

3. Disiplini geliştir.

4. Yoldaşları kafalarındaki söylemeye teşvik et.

5. Her yerel parti birimi üyesinin çevresinde bir sempatizan halkası oluşturmaya denetle.

6. Legal ve konspiratif çalışmayı doğru birleştirme konusunda parti birimleri kendi içinde eğitim yapmalı.

7. Uygulamada odaklaşma üst organlar eliyle denetlenmeli.

IV. Örgütsel çalışma

1. Üye kazanma hızını arttır.

2. Parti bölge örgütlerinin ve birimlerinin sayısını arttır.

3. Pilot işçi bölgelerinde örgütlenmeyi ve hücreleri işçi sınıfının içine yerleştirmeyi kendiliğinden bir süreç olmaktan çıkart ve merkezi olarak yönlendir.

4. Tüm işçi eylemlerinde yer al.

Eylemin içinde görüşlerini yayıp üye kazanma becerisini kadrolara kazandır.

5. Tüzük-program sınavını uygulamaya koy.

6. Yerel bildiriler çıkart.

7. İlegal alan parti örgütleri, işyerlerinin yanı sıra, bölgelerindeki sendika şubelerinde de parti çalışması yapmaya bu dönemde özel önem vermelidir.

8. Yeni stratejiyi destekler biçimde radyo yayını yap.

9. Türkiye'deki örgütlerin merkez ile iletişim tekniklerini geliştir.

10. Baskı olanaklarını çeşitlendir, sayısını arttır, kalitesini yükselt ve konspirasyonu geliştirecek biçimde yeniden örgütle.

— Programı ve kitapları Türkiye'de bas.

11. İlegal dağıtım ağını yaygınlaştır ve etkinleştir.

12. Hücre ve komitelerde gazete temelinde eğitimi sağla ve denetle.

13. Gazete çevresinde örgütlen ve yığın çalışmasına yoğunlaş. (Okuma gurupları ve IMG'ler kur.)

14. Birimlerin kerfidi gelirlerini ve olanaklarını yaratmalarını teşvik et.

15. Merkezi bilgilendirmeyi tüm parti birimlerinde düzenli bir iş haline getir.

— Yeni rapor düzeni çıkart ve düzenli rapor verilmesini sağla.

— Üyelerin, düşüncelerini Genel Sekreterliğe yazmasını teşvik et.

16. Örgütleri kendi çalışmalarını ilgilendiren konularda düzenli bilgilendir.

17. Sempatizanları işlere katma yönünde özel önlemler al.

18. Sistemli çalışmayı ısrarla uygula, odaklaşmayı arttır.

19. Yetki ve görevleri ayrıntılı be-

lirle.

— Yönetici, altında çalışanlara yetki ve sorumluluk devretmeli.

— Yeni görev alan yoldaşlara yapacakları çalışma iyi anlatılıp kavratılmalı.

20. Legal ve illegal alanları birbirinden kesinlikle ayır, ayrı ayrı yapılandır ve merkeze bağla.

21. Legal alanda odak yarat.

— Legal alan parti örgütleri sendika merkezlerinde ve meslek odalarında çalışma yapmalı,

— legal işçi örgütlenmelerinde yer almalı.

22. Parti okulunu geliştir.

23. Komünist gençlik örgütlenmesi kur.

4.10. Parti birimlerinin durumu

4.10.1. MK Büroları

Basın Yayın

Aldığın-verdiğin dengesi olumlu.

Öncü

Denge olumlu.

Verim dalgalanıyor. İstikrar sağlanmalı.

Teknik

Denge olumlu.

Güçlendir.

4.10.2. Türkiye

Kadrolar açısından aldığın-verdiğin dengesi olumlu. Parti çalışmasının etkinliği ve örgütlenme düzeyi düşük. Yükseltilmeli.

4.10.3. Avrupa

İngiltere

Denge olumlu.

Koyulan enerjiye karşı verim düşük.

Yığın çalışmasında işi değil insanı başa al.

Öteki bölgeler

Verimli alanlara kadroyu yoğunlaştır.

4.11. Fırsatlar ve tehditler

Partinin güçlü yanlarının değerlendirileceği fırsatlar:

1. İşçi sınıfının siyasal lider olarak baktığı bir örgütün yokluğu.

2. İdeolojik gücü örgütsel güçle tamamlama, sınıfla kaynaşma.

3. Yaklaşan devrimci yükselişi yakalama, öncülüğü kazanma.

4. Değişen ortamlarda çalışmanın sürekliliğini sağlama, her ortamda çalışabilen kadrolar yetiştirme.

5. Demokrasi kavgasında odak olma.

Partinin güçsüz yanlarının getirdiği tehditler:

1. Direktif alma alışkanlığındaki zayıflıklar sonucu partinin eylem yeteneğinin azalması ve eylem birliğinin bozulması.

2. Gelişen olaylara örgütlenme düzeyinin yetmemesi sonucu öncülüğü kazanamamak.

3. Merkez organ temelinde eğitim ve örgütlenme iyi yapılmazsa parti hattından kayma, monolitik yapıda bozulma.

4. Mali sıkıntı altında bozulma.



1987-88 dönemi örgütsel stratejinin özü, odak noktaları ve belgileri

Partimizin 1987-88 döneminde uygulayacağı örgütsel stratejinin özü, işçi sınıfı içinde derinleşmek ve yaygınlaşmaktır.

Yeni dönemin stratejisinin üç odak noktası vardır:

a. Parti kadrolarının işçileşme sürecini derinleştirmek.

— Her düzeyde yönetim ve karar organlarında işçi üye oranını arttırmak.

— Merkezin direktiflerine eksiksiz uyum ve enerjik yanışı geliştirmek.

— Kadroların eğitim düzeyini yükseltmek, her düzeyde yönetici yetiştirmek.

b. İşçi sınıfı içinde örgütlenmenin geliştirilmesi.

— Pilot bölgelerde belirlenmiş işçi kesimi içinde örgütlenmek.

— İşçi üye kazanma hızını arttırmak.

— Örgüt birimlerinin sayısını arttırmak.

— Sendikalarda çalışmak.

— Merkez organın dağıtımını yay-

gınlaştırmak.

— Eylemin içinde görüşlerini yaymak ve üye kazanmak.

— Legal odak yaratmak.

— Sempatizanları işe katmayı öğrenmek.

c. Merkezîyetçi işleyişi geliştirmek.

— Örgütsel alandaki kazanımları kurumsallaştırmak

— Merkez denetimini güçlendirmek.

— Merkezin bilgilendirilmesini güçlendirmek.

— Merkez organ temelinde düzenli eğitimi güçlendirmek.

— Modern çalışma yöntemlerini yaygınlaştırmak.

Yeni dönem stratejisinin belgileri şunlardır:

— **Temel belgi:** "TKP—İşçinin Sesi, işçinin partisi"

— "İşçinin Sesi, sınıfın sesi"

— "İşçinin Sesi"ni çoğalt, sınıfına güç kat"

— "Fabrikalardan makine sesinden önce İşçinin Sesi gelsin"



Partimiz açısından bugünün mükemmel örgütü: "Ortak bakış"

"Mükemmel örgüt" tanımı örgütten örgüte ve dönemden döneme değişir. Bu nedenle, her örgüt kendi açısından tanımını yapmak zorundadır. Bizim tanımımız da, bir yıllık çalışma ne kadar değiştirmiş ise o kadar değişmiştir.

Mükemmel örgüt tanımı, somut ve kısa olur. Örgütsel felsefeyi, stratejinin ve kültürün temel vurgularını içinde taşır.

Bugün eksikliklerimizi gidermek üzere yoğun bir çalışma içindeyiz. Neye eksik diyeceğimizde iyi anlamamız gerekir.

Bugün partimiz açısından:

— Kadrosunu işçileşme ve işçi üye kazanma yoluyla sınıfın içinde derinleştiren,

— hücrelerini sınıfın içine gömen,

— komitelerinde işçi üye oranını arttıran,

— merkez organı, kitaplarını ve bildirilerini ülkede basan ve işçiler arasında düzenli ve giderek artan sayıda dağıtan,

— pilot işçi yataklarında örgütlenen ve fabrikalara planlı biçimde giren,

— ajitasyon-propagandayı, örgütlenmeyi, merkez organ çevresinde

amaçlı yürüten,

— başta her çeşit işçi eylemi olmak üzere, yığın eylemlerinin içinde olan,

— bu amaçlar için Avrupa'daki potansiyelini iyi değerlendiren,

— partinin görüşlerini eylem içinde yayan ve örgüt kuran,

— tüm birimlerinde merkez organ temelinde düzenli eğitim yapan,

— ülkedeki yöneticilerle merkezin zorlukla karşılaşmadan ve istenen sıklıkta ilişki yürüttüğü,

— tüm partililerin, tüm parti çalışması hakkında merkeze sürekli bilgi

iletteği, kendi çalışmalarını ilgilendiren konularda merkezden bilgi aldığı,

— illegal ve legal alan parti örgütlerini iyi ayırmış, sendikal hareket içinde etkinlik kazanmaya başlamış,

— legal yayın alanına girmiş örgüt, mükemmel örgüttür.

Kısa bir tanım yapacak olursak:

Bugün partimiz açısından, kadrosunu işçileştiren, kazanmak istediği işçi kesimi içinde derinleşen, ülkede yayın basımını geliştiren ve merkez organı tüm çalışmasının omurgası yapan, legal olanaklardan yararlanan örgüt, mükemmel örgüttür.



ANAHTAR

İşçinin Sesi'nin 317. sayısında Lenin'den "Yeni Bir Başlangıç" başlıklı bir anahtar yayınlamıştık. Lenin burada, 1908 yılında Rusya'da akademik haklar istemiyle başlayan öğrenci olaylarını değerlendiriyor ve şöyle diyordu:

"Ve küçük akademik çatışmaların bu küçük başlangıcı büyük bir başlangıçtır, çünkü onun ardından — bugün değilse yarın, yarın değilse öbür gün — büyükleri gelecektir."

Aşağıdaki yazıyı Lenin 1910 yılında öğrenci gösterilerinin iyice yaygınlaşması üzerine yazdı.

Rusya'da öğrenci hareketinin 1908-1910 arasında iki yılda aldığı yolu Türkiye öğrenci hareketi altı ayda aldı.

Lenin'in bu yazısı Türkiye'deki son gelişmelere de ışık tutuyor.



Gösterilerin başlaması

1905'ten 1907'ye dek süren üç devrim yılının ardından Rusya, 1908'den 1910'a üç karşı-devrim yılından geçti. Bu üç yıl, Kara-Yüzler Duması'nın üç yılı, bir şiddet ve hakları ayaklar altına alma âlemi, işçilere karşı kapitalist taarruzun, işçilerce elde edilmiş kazanımların geriye alınmasının üç yılıydı. 1905'te yarı yarıya mahvolmuş ama yok edilememiş olan çarlık otokrasisi güçlerini topladı. Üçüncü Duma'da toprak beyleri ve kapitalistlerle elbirliği yaparak Rusya'da eski düzeni yeniden sağladı. Kapitalistler işçileri her zamankinden daha güçlü eziyor. Memurların kentlerde ve özellikle kırsal yörelerdeki kanunsuzluğu ve zorbalığı her zamankinden daha yüzüstücedir. Özgürlüğün savunucularına karşı girişilen misillemeler her zamankinden daha canavarca, mahkemelerde verilen ölüm cezaları her zamankinden daha sıkıdır. Çarlık hükümeti, toprak beyleri ve kapitalistler, devrimci sınıflardan ve herkesten önce proletaryadan *intikam* aldı. Bunu, yığınsal savaşımın kesintiyi uğratılmasından, kendi düşmanlarını yoketmek için yararlanmada acele edermişçesine yaptı.

Ama, birkaç çarpışmada yenilgiye uğratılabilecek, bir süre için altta tutulabilecek, ancak yok edilemeyecek düşmanlar vardır. Devrimin tam zaferi bütünüyle olanaklıdır ve böyle bir zafer çarlık monarşisini kesinlikle ortadan kaldıracak, feodal toprak beylerini yeryüzünden silecek, onların bütün topraklarını karşılıksız olarak köylülere verecek, memurluk yönetiminin yerine demokratik özyönetimi ve siyasal

özgürlüğü getirecektir. Yirminci yüzyılda her ülkede bu reformlar yalnızca olanaklı değil, *zorunludur*. Daha şimdiden Avrupa'nın bütün devletlerinde, az ya da çok uzun ve ısrarlı, inatlı savaşım pahasına aşağı yukarı tam olarak uygulamaya konulmuştur bile.

Ama, ne kadar mükemmel olursa olsun, gericiliğin hiçbir zaferi, karşı-devrimin hiçbir başarısı, Çarlık otokrasisinin düşmanlarını, toprak beylerinin ve kapitalistlerin düşmanlarını yok edemez. Çünkü bu düşmanlar, kentlerde, büyük fabrikalarda ve demiryollarında giderek büyüyen sayılarda yığılan milyonlarca işçidir. Bu düşmanlar, *kanunileştirilmiş* yağma için, köylü topraklarına toprak beylerinin Duma'sının *kutsaması* ile, bütün toprak beylerinin ve askeri otoritenin *koruması altında* el koymak için kırdaki muhtarların ve zengin köylülerin birleşmesiyle birlikte yaşamı şimdi çok daha zorlaşan, yıkıma uğramış köylülerdir. İşçi sınıfı ve yoksul köylülük gibi düşmanlar yok edilemez.

Ve şimdi, karşı-devrimin üç yıl süren o en hayasız başkaldırısından sonra, görüyoruz ki, *halk yığını*, o en ezilmiş, mazlum, karanlıkta bırakılmış, zulmün her biçimiyle sindirilmiş insanlar, başlarını yeniden kaldırıyorlar, yeniden uyanmaya ve savaşımı yeniden sürdürmeye başlıyorlar. Üç yılın idamları, zulüm ve vahşi misillemeler, otokrasinin onbinlerce "düşmanını" yok etti, yüzbinlercesi de sindirildi. Ama milyonlarca, on milyonlarca insan, artık, devrimden önceki insanlar değiller. Bu milyonlar Rusya tari-

hinde *hiçbir zaman* böylesi öğretici ve parlak dersler edinmemiş, böylesi açık sınıf savaşımını görmemişti. Bu milyonlarca, on milyonlarca insana yeni ve derin bir heyecanın, kaynamanın geldiği, bu yazki grevlerden ve en son gösterilerden açıkça görüldüğü.

Rusya'da, devrimin hazırlık döneminde ve devrim sırasındaki işçi grevleri, proletaryanın, modern toplumun tek tutarlı devrimci sınıfı olan bu ileri sınıfın, en geniş biçimde kullandığı savaşım araçlarıydı. Ekonomik ve siyasal grevler bazan değişerek, bazan birbirine kopmaz derecede bağlanarak işçi yığınlarını kapitalist sınıfa karşı birleştirdi, toplumun tümünü bir kargaşaya attı ve köylülüğü savaşıma uyardı.

1895'te sürekli bir yığınsal grev dalgası başladığında bu, halk devriminin hazırlık evresinin başlangıcıydı. 1905 Ocak'ında grevdeki işçilerin sayısı, yalnızca o ay içinde 400 bini geçtiğinde bu, devrimin kendisinin başlangıcıydı. Devrimin üç yılı boyunca grevcilerin sayısı, giderek azalmakla birlikte (1905'te bu sayı 3 milyon, 1906'da 1 milyon ve 1907'de 750 bindi), herhangi bir ülkede gerçekleşmiş olandan daha yüksekti.

Grevci işçi sayısının 1908'de birdenbire düşmesi (176 bin) ve 1909'da daha da belirgin bir düşüşün gerçekleşmesi (64 bin), ilk devrimin, daha doğrusu devrimin birinci evresinin sonunu anlatıyordu.

Ve şimdi, bu yazdan bu yana, dalga yeniden yükseliyor. Ekonomik grevlere katılım *yükse-*

liyor ve çok hızla yükseliyor. Kara Yüz gericiliğinin *tam* egemenliği evresi sonuna geldi. Yeni bir başkaldırı evresi başlıyor. 1905 ve 1909 arasındaki kayda değer kesintilere rağmen, *geri çekilen* proletarya, güç topluyor ve *taarruza* geçmeye başlıyor. Endüstrinin belli kollarındaki canlanma, bir anda proleter savaşımın canlanmasına yol açıyor.

Proletarya başlamıştır. Diğerleri, nüfusun burjuva, demokratik sınıf ve katmanları devam ediyorlar. Birinci Duma'nın ılımlı liberal, demokrasiye yabancı başkanı Muromtsev'in ölümü, gösterilerin ilk utangaç başlangıcını uyandırdı. Lev Tolstoy'un ölümü — uzun bir aradan sonra ilk kez — asıl olarak öğrencilerin ama kısmen de işçilerin katıldığı *sokak gösterilerine* yol açtı. Tolstoy'un defnedildiği gün epeyi bir sayıda fabrika ve işletmenin işi durdurması, çok alçak gönüllü olmakla birlikte, gösteri grevlerinin başlamasına işaret ediyor.

Çok yakın zamanda, Voloyda ve Zarentvi'de cezaevinde yatan ve devrimdeki kahraman savaşım-larından ötürü baskı altında tutulan çok sayıda yoldaşımızı işkenceden geçiren Çarlık zindancı-larının canavarlıkları, öğrenciler arasında kaynaşmayı derinleş-tirdi. Bütün Rusya'da yığınsal toplantılar yapıldı, polis üniversi-teleri bastı, öğrencileri dayaktan geçirdi, onları tutukladı. Gazete-lere, karışıklıklar hakkında en ufak gerçekleri yazdıkları için baskı yaptı. Ama bütün bu eylemlerle huzursuzluğu ancak şiddetlendirdi.

Proletarya başlamıştır. Demok-

ratik gençlik devam ediyor. Rus halkı yeni savaşıma uyanıyor, yeni bir devrime ilerliyor.

Savaşımın ilk başlangıcı bize gösterdi ki, 1905'te Çarlık rejimini sarsan güçler yaşıyor ve yaklaşan devrimde onu yok edecekler. Savaşımın ilk başlangıcı bize yine *yığınsal* hareketin önemini gösterdi. *Yığınlar* bir kez ayağa kalktığında, milyonlar yerinden oynadığında, hiçbir baskı, hiçbir misilleme hareketi durduramaz. Baskı, yalnızca ateşin üzerine benzin döker, daha yeni savaşçıları savaşımın içine çeker. Hiçbir terörist tutum ezilen yığınlara yardım edemez ve bu dünyada hiçbir güç, başkaldırı içinde ayağa kalkan yığınları durduramaz.

Onlar, şimdi ayağa kalkmaya başladı. Bu kabarış hızlı olabilir, ya da yavaş ve kesik kesik olabilir, ama her halde bir devrime gidiyor. Rusya proletaryası 1905'te başı çekti. Şimdi, bu şanlı geçmişi anımsayarak, kendi örgütünü, kendi partisini, Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'ni restore etmek, güçlendirmek ve geliştirmek için her çabayı göstermelidir. Şimdiki durumda partimiz zor günlerden geçiyor ama proletaryanın yenilmez olması gibi, partimizin de yenilmezdir.

O halde, işbaşına yoldaşlar! Her yerde sosyal demokrat (komünist—İ.S.) işçilerin örgütlerini kurarak, yaratarak ve parti birimlerini güçlendirerek, ekonomik ve siyasal ajitasyonu yoğunlaştırarak çalışmaya. İlk Rus devriminde proletarya yığınlarına özgürlük için savaşmayı öğretti. İkinci devrimde onları zafere götürmelidir.

Güzel kavga günleri yine geldi. Hesap sorulacak günler de mutlaka gelecek!

İŞÇİLER BURJUVA KALIPLARA SİĞMİYOR

Aliğa'da hep birlikte, "grevci petrol işçilerinin yeri, TKP—İşçinin Sesi'nin devrimci saflarıdır" dedik.

Seydi Gür, Ege

Güzel günler yaklaşıyor. Kavganın günleri yine geldi. Her gecenin bir gündüzü olduğu gibi hesap sorulacak günler de mutlaka gelecektir.

İşçi sınıfımızın, emekçi halkımızın faşizmi çözen basıncı siyasal bunalımın taşlarını da döşüyor. Grevler ülkeyi sardı. Her geçen gün yeni yeni işyerlerinin katılmasıyla grevci işçilerin sayısı onbinlere ulaştı. Yüzbinlerin, milyonları bulması uzak değildir. Milyonları saran grevlerin, coşkulu direnişlerin, sel gibi akan yürüyüş ve mitinglerin kartpostallarını resmi TKP'nin düzensiz, inançsız sekreteri Haydar Kutlu'ya göndereceğiz.

Bölgemizde yaşadığımız canlı örnekler söylediklerimizin doğruluğunu her gün gösteriyor. Bize düşen görevlerin zorluluğunu da gösteriyor. Bunların altından kalkabilmemiz, MK kararlarımızda vurgulandığı gibi üstün bilinç, üstün disiplin ve üstün özveri istiyor.

Orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülke olan Türkiye'de her demokratik, ekonomik mücadele hızla siyasal nitelik kazanıyor, ordusu ve polisiyle devleti karşısında buluyor. Bu da bizim, partimizi hızla örgütlememizi, yükselen sınıf mücadelesinin içinde kıran kırana bir mücadeleye hazırlanmamızı, burjuvaziyle uzlaşmayan, kavgacı Marksist-Leninist ruhu canlı tutmamızı gerektiriyor.

Ege'de petrol işçilerinin grevleri sürüyor. Bizler grevlerle dayanışmamızı sürdürüyoruz. Gençlik de "yolumuz işçi sınıfını devrimci yoldur" diyerek sendikalarda, grev yerlerinde dayanışmasını gösteriyor. Dernek toplantılarında devrimci gençler oportünistleri mahkum ediyor. Öğrencileri işçi sınıfının devrimci potasına akıtmak için mücadele yükseliyor. Burjuvazi de gelişmeleri kendi denetimi altına almaya çalışıyor.

Petrol işçilerinde grevlerle birlikte devrimci coşku iyice yükseldi. Grev yasasındaki tüm engellere rağmen grevler başarıyla

sürüyor.

Grevler sürerken SHP Aliğa örgütü 5 Nisan günü Aliğa'da grevci işçilere "sendikalar ve demokrasi paneli" adı altında bir toplantı düzenledi. Panele Sadun Aren, İlhan Selçuk, Cüneyt Canver katıldı. Bölgedeki sendikalar da işçiler kalabalık olarak geldiler. İşçiler arasında çok sayıda kadın da vardı.

İşçiler tartışmalara aktif olarak katıldı. SHP'nin ayak kabısı proletaryanın ayağında çocuk patığı gibi kaldı. İşçiler SHP'nin kalıplarına sığmadı. İşçiler salonda bulunan siyasi polisi hiçe sayarak devrimci belgileri haykırdı. "İşçiyiz, güçlüyüz devrimlerde öncüyüz" belgisi salonu çınlattı. Bunu gören siyasi polis birden hareketlendi, kuyruğuna basılmış gibi oldu.

Toplantı, işçilerin SHP'nin kuyruğuna takılmayacağını gösterdi. Leninciler için de iyi bir eğitim oldu. Yeni ilişkiler, dostluklar kuruldu. Hep birlikte, grevci petrol işçilerinin yeri TKP—İşçinin Sesi'nin devrimci saflarıdır dedik.



Hava-İş'in açtığı davada, bilirkişi raporu "sözleşmeli" personele karşı çıkıyor.

"Sözleşmeli" statü hayır!

ANAP hükümetinin "sözleşmeli personel" dayatmasına karşı savaşım sürüyor.

Hava-İş sendikasının, hava ulaştırıcılığı işkolunda çalışanların sözleşmeli personel statüsüne geçirilmek istenmesine karşı, 1986 Ekim ayında İstanbul 5. İş Mahkemesi'nde açtığı iptal davasında, mahkeme tarafından atanan bilirkişinin raporu, uygulamanın anayasaya aykırı olduğunu belirtiyor.

THY'nin Antalya'daki istasyon müdürlüğünde çalışan 16 işçi için açılan davada, Doç. Can Tuncay'ın hazırladığı rapora göre:

"İster bedeni, ister fikri çalışma söz konusu olsun, kişi asli ve sürekli kamu hizmeti özelliklerine sahip bir işte çalışmıyor, hizmet akdi ile çalıştırılıyorsa, memur ya da sözleşmeli personel statüsünde çalıştırılması mümkün değildir." (Hürriyet, 14 Nisan 1987)

İşçinin Sesi'nin 325. sayısında bu konuda yayınladığımız bir yazıda, "sözleşmeli personel" denilen çalışanlar gurubunun, sözleşmeleri itibarıyla İş Kanunu'nda tanımlanan "işçi" statüsüne girdiğini belirtmiştik. Bilirkişi raporu, bu gerçeği bir kez

daha vurgulamış oluyor.

Sözleşmeli personel uygulaması iktidarın işçi sınıfına düşman planlarının bir parçasıdır.

İktidarın hedefi

Burjuvazi, işçi sınıfının sendikal birliğe, bu birliği Türk-İş'te gerçekleştirmeye doğru ilerlemesinden, işçilerin örgütlülüğünden büyük rahatsızlık duymaktadır. Sürekli olarak işçi sınıfını bölücü, onu örgütsüzleştirici planlar uygulama isteği, onun, kendisi açısından yaklaşan felaketten duyduğu korkuyu yansıtır.

Örgütsüzleştirme, sendikasızlaştırma çabasının çok somut bir örneği Erdemir'deki uygulamalar ise, bir diğer örneği de "sözleşmeli" statü uygulamasıdır.

2. Şimdilik kamu kesiminde parça parça yapılan bu uygulamaya özel sektördeki fabrikalara da yaygınlaştırılabilir burjuvazi çok sevinecek. Bir kısım bankada başlanan uygulama bir türlü genişletilemiyor. Çünkü işçi sınıfının ve emekçilerin büyük tepkisini toplamış durumda. Ayrıca, bilirkişi raporunun da gösterdiği gibi, burjuvazinin kendi hukuku bile, onun elini kolunu bağ-

layabiliyor.

Küçük burjuva "sol"un devleti temize çıkarma hedefi

"Sözleşmeli" statü uygulaması büyük tepki topladı. Bu tepki, liberalinden "sol"cusuna, herkesi birşeyler söylemek zorunda bırakıyor.

Bunlar bir yandan istemeye istemeye sözleşmeli personel uygulamasına karşı çıkar ve onu "eleştirirken", öte yandan da, aynı konuda burjuva devletini temize çıkarmaya çalışıyorlar. Örneğin *Bilim ve Sanat* şunları yazıyor:

"... Personel rejimine getirilen bu yeni model daha başlangıçta hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Hukuk devleti soyut bir kavram değildir. Hukuk devleti demek, insan haklarına saygılı ve bu hakları koruyucu, adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmekle kendisini yükümlü sayan, tüm davranışlarında hukuk kurallarına, anayasaya ve yargı denetimine bağlı olan devlet demektir. Bu ilke sözleşmeli personel olayında çiğnenmiştir." (*Bilim ve Sanat*, Nisan 1987, s.16) (abç)

Bilim ve Sanat, "iyi çalışan ve Batıdaki benzerleri gibi ılımlı bir burjuva demokrasisi" özlediği için, onun, "hukuk devleti" gibi varlığı tamamen sınıf savaşımında rüzgarın nereden estiğine bağlı olan bir "ilkeyi" kendisine terazi seçmesi doğaldır.

Ama, bu "ilke" birçok varsayım ile donanmıştır. *Bilim ve Sanat* bu varsayımları, kendi hayal dünyasının ürünü olan bazı özellikleri, Türkiye Cumhuriyeti burjuva devletinin "sözleşmeli" statü uygulamasına kadar sahip olduğu özellikler olarak kabul ediyor. "Bu ilke sözleşmeli personel olayında çiğnenmiştir" diyor. Bu zamana kadar var mıymış ki şimdi çiğnenmiş. Yapılan, burjuva devletini temize çıkarmak, ona sahip olmadığı özellikler bahsederek bilinç bulandırmaktan başka bir yere varmıyor.

En ileri, "Batılı" burjuva devletinin bugün şu ya da bu ölçüde sahip oluyor görüldüğü "hukuk devleti" özelliği, burjuvazinin sınıf savaşımında sahip olduğu manevra alanı ile, devrim tehlikesinin kapının ardında olup olmaması ile, emperyalist süper kârların varlığı ya da yokluğu ile derinden bağlıdır.

Kendisi zayıf halka olan Türkiye devleti hiçbir zaman bu anlamda bile bir "hukuk devleti" olmadı. Burjuvazi her gün kendi yasalarını dele dele onu kevgire döndürdü. Fabrikalardan grevlere çıkan işçiler, okullardan yürüyüşlere akan öğrenciler de bu delikleri her gün biraz daha çoğaltıyorlar.

Sözleşmeli personel uygulamasıyla işçi sınıfını örgütsüzleştirmeyi, onu her türlü demokratik ve ekonomik haktan soymayı hedefleyen burjuvazinin düzeni kendi hukukuna bile saygısı olmayan vahşi, barbar bir sömürü düzenidir.

Tüm mantığı "kâr, kâr ve yine kâr" olan bu düzende burjuvazinin kendisinin bile saygı göstermediği burjuva "hukuku"na işçi sınıfının saygısı hiç yoktur.

İşçi sınıfı, bir yandan "sözleşmeli" işçi uygulamasına karşı savaşırken öte yandan tüm kamu görevlilerine tam demokratik, sendikal haklar savaşımını yükseltecektir.

1 Mayıs'a hazırlanan işçi sınıfımız, er geç burjuvazinin hukuk devletini onun başına geçirecek, kendi hukuk devletini kuracaktır!

Salih Can

Ülke yüzeyine yayılan grevler toplumda derin iz bırakıyor, savaşım yükseliyor.

Onbinler grevde, yürüyüşte!

İşçi sınıfının eyleme dönüşmekte olan öfkesinden yayılan hararet, öğrenci gençliğin savaşımı yükseltmesine ortam hazırlarken grevler sürüyor. Grev çıkaran işyerleri sayısı artarken, bugün, 11 bini aşkın sayıda işçi grevdedir. 17 236 işçi, ilan

edilen grev kararlarının greve dönüşeceği günün bekleyişi içinde, kavgaya hazırlanıyor. Süregiden toplu sözleşme görüşmelerinde 250 binden fazla işçi için uyuşmazlığa gidildi. Onbinlerce işçinin görüşmeleri ise devam ediyor.

PROTESTO VE YÜRÜYÜŞLER

ANKARA:

● Rona makine işyerinde çalışan işçiler, işverenin bir yıldır birikmiş haklarını vermemesi üzerine yemek boykotu yaptılar.

● Ayhan Başgöz işyerinde, işverenin haksız uygulamalarını protesto eden Otomobil-İş üyesi işçiler, yemek boykotu yaptılar. Bu eylemden sonra bir işçi işten atılınca da iş bırakma eylemi yaptılar.

● Makine Kimya Endüstrisi Kurumu'nun (MKE) silah ve mühimmat fabrikasında çalışan Türk Metal üyesi 13 bin işçinin toplu sözleşme görüşmelerinin uzaması üzerine, 6 bin dolayında işçi fabrikalarda yemek boykotu yaptı.

İSTANBUL:

● Emayetaş fabrikası işçileri, iş akitleri feshedilmiş 46 işçiyi de aralarına alarak, sözleşme haklarının aylardır ödenmemesini protesto ediyorlar. İşçiler, iş bitim saatinden sonra iş yerini terketmiyorlar.

● Zorluteks tekstil işyerinde, sendikalaştıkları için işten çıkarılan işçilerin dördü, işverenin tutumunu protesto için açlık grevine başladı. 105 işçinin çalıştığı Zorluteks'te Tekstif örgütleniyor.

● Tekel işyerlerinde çalışan çok sayıda işçi, Tek Gıda-İş Sendikası genel merkezinde toplanarak, sendika yöneticilerine Çay-Kur'da imzalanan türden bir sözleşmeyi kabul etmeyeceklerini söyledi.

● Çay-Kur işçileri Tek Gıda-İş'in Çay-Kur'da imzaladığı toplu sözleşmenin yetersiz haklar sağlamış olmasını, gece, iş çıkışı sendika şube binasına yürüyüş düzenleyerek protesto ettiler.

GEMLİK:

● ENKA Holding'e bağlı Çimtaş Çelik Konstrüksiyon fabrikasında çalışan, Otomobil-İş üyesi 510 işçi, 4 yıldır ücretlerini düzenli ödenmemekte olmasını protesto için 5 kilometrelik bir protesto yürüyüşü yaptılar. Daha sonra, 200 işçi, fazla mesaiye kalmayarak protestoyu sürdürdü.

BURSA:

● Prateks fabrikasının 17 işçisi, sahipleri dolandırıcılıktan gözüaltına alınan işyerlerinde, 72 işçinin alacaklarının ödenmemekte olmasını protesto için açlık grevine başladılar.

İSKENDERUN:

● Toplu sözleşmelerinin imzalanmasını aylarca bekleyen İsdemir işçileri arasında, Çelik-İş'in sözleşme imzalamasından sonra da huzursuzluk var. İşçiler bir yandan üretimi düşürecek şekilde çalışıyorlar. Öte yandan, fabrikanın "Cemile" adını taşıyan eritme fırınının "yanlışlıkla"(!) fırına cevher atılması üzerine donma tehlikesi geçirdiği bildiriliyor. İşletme yöneticileri bir yandan sabotaj ihtimali olmadığını ileri sürerken, öte yandan da grev beklentisinin işçiler üzerinde "olumsuz" etki yaptığını söylüyorlar.

GREVLER

İşyeri	Sendika	Üye Sayısı
Pilsa (Adana)	Petrol-İş	271
Çukurova Kimya (Manisa)	Petrol-İş	152
Akdeniz Kimya (İzmir)	Petrol-İş	67
Akril Kimya (İzmir)	Petrol-İş	19
DYO ve Sadolin Sentetik Boya (İzmir)	Petrol-İş	334
Kauçuk Sanayi (Manisa)	Petrol-İş	135
Dyosad Sadolin Sentetik Boya (İzmir)	Petrol-İş	295
Dewilux Boya ve Vernik Sanayi (İzmir)	Petrol-İş	161
Etaş End. (İzmir)	Petrol-İş	170
Etap Mak.Kalıp (İzmir)	Petrol-İş	136
İpstaş (Manisa)	Petrol-İş	44
Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar (İzmir, İstanbul, Kocaeli, Bursa, Sakarya, Ankara, Bilecik işyerleri)	Petrol-İş	315
Santa Farma (İstanbul)	Petrol-İş	127
ÇBS Boya (İstanbul)	Petrol-İş	152
Deteks Kimya (İstanbul)	Petrol-İş	65
Bürosan (İstanbul)	Petrol-İş	181
Çizmeci Kauçuk (İstanbul)	Petrol-İş	188
EAS Akü (İstanbul)	Petrol-İş	133
Mutlu Akü (İstanbul)	Petrol-İş	1048
Çelik Akü Sanayi (İstanbul)	Petrol-İş	104
ÇBS Boya (İstanbul)	Petrol-İş	143
Türkay (İstanbul)	Petrol-İş	197
Biksan Kablo (İstanbul)	Petrol-İş	62
Organik Kimya (İstanbul)	Petrol-İş	49
Ege Kimya (İstanbul)	Petrol-İş	147
Ege Kimya (İstanbul)	Petrol-İş	26
Yarımca Gübre (Kocaeli)	Petrol-İş	395
Fürsan (Kocaeli)	Petrol-İş	187
Ansa (Kocaeli)	Petrol-İş	147
Akdeniz Gübre (Mersin)	Petrol-İş	745
Ege Gübre (İzmir)	Petrol-İş	242
Sarıseki Gübre (İskend.)	Petrol-İş	481
Kav Kibrit (Yalova)	Petrol-İş	157
Polikim (Gebze)	Petrol-İş	60
Polisan (Gebze)	Petrol-İş	325
Pimaş Plastik (Gebze)	Petrol-İş	209
Bayer (Gebze)	Petrol-İş	130
BASF Sümerbank (Gebze)	Petrol-İş	139
Emin-İş Kimya (Gebze)	Petrol-İş	110
Marshall Boya San. (Gebze)	Petrol-İş	347
Yasaş (Gebze)	Petrol-İş	199
Taysan (Bursa)	Petrol-İş	42
Bursa Akü San.(Bursa)	Petrol-İş	269
Asit Sanayi (Sakarya)	Petrol-İş	27
Ortaş (Bandırma)	Petrol-İş	45
İmamoğlu İplik (Kula)	Öziplik-İş	42
Kocaeli Mobilya (Kocaeli)	Özgaç-İş	102
Kemsan (Kayseri)	Özgıda-İş	135
Kılıçoğlu Tuğla		
Kiremit (Eskişehir)	Kristal-İş	560
Süper Dizel (İstanbul)	Otomobil-İş	12
Şentürk Demir Çelik (İzmir)	Türk Metal	34
Plastifay	Petrol-İş	103
Çipitaş Çinko	Petrol-İş	8
Ege Profil	Petrol-İş	16
Setaş Kimya	Petrol-İş	13
Pereja	Petrol-İş	63
Tek Plastik	Petrol-İş	24
Rotkimsan	Petrol-İş	
Selkim Selüloz	Petrol-İş	34
Etsan	Özgıda-İş	130
Girişim tankeri	Petrol-İş	
Başak-1 ve Başak-2	Petrol-İş	
Fital-İş	Petrol-İş	28
Bürosan	Petrol-İş	
Apikoğlu	Özgıda-İş	
Toplam		9077

GREV KARARI ALINAN İŞYERLERİ

İşyeri	Sendika	Üye Sayısı
Çipitaş Çinko	Petrol-İş	8
Ege Profil	Petrol-İş	16
Akkimya	Petrol-İş	
Büyük Ümit	Özgıda-İş	
Hastaş	Özgıda-İş	
Merkez	Özgıda-İş	
Efal Yıldırım	Özgıda-İş	
Dayıoğlu	Özgıda-İş	
Deniz Kardeşler	Özgıda-İş	
Yeni Ümit	Özgıda-İş	
Ektaş Ekmek Fab.	Özgıda-İş	
MKE (22 işyeri)	Türk Metal	12 500
T.Zirai Donatım (35 işyeri)	Türk Metal	3 400
Gema San.	Türk Metal	35
İdeal Dizayn	Öziplik-İş	100
Lalezar Gazinosu	TOLEYİS	40
Sümerbank (3 işyeri)	Petrol-İş	910
4 metal işyeri	Türk Metal	251

UYUŞMAZLIĞA GİDİLEN İŞYERLERİ

TÜPRAŞ	Petrol-İş	3 924
TPAO	Petrol-İş	4 260
SSK İlaç Fab.	Petrol-İş	
MKE işyerleri (Kırıkkale ve Elmadağ Barut, Antalya Pil Fab.)	Petrol-İş	1 177
Aysan	Petrol-İş	60
Fersan Plastik	Petrol-İş	27
Doğu İlaç Fab.	Petrol-İş	1 407
Tekel Kibrit	Petrol-İş	305
Transtürk Kimya	Petrol-İş	13
Stad, Maçka, Büyük Tarabya, Büyük Efes, Çelik Palas ve Büyük Ankara otelleri	TOLEYİS	2 000
Vakıflar Bankası	BASS	4 400
Kamu İnşaat	Çimse-İş	25
Tübitak	Tezkoop-İş	1 000
Sportoto	Tezkoop-İş	900
NCR	Tezkoop-İş	80
Denizli Yetiştirme Yurdu	Sağlık-İş	70
Tamcam	Kristal-İş	160
Bossa Un	Özgıda-İş	67
Doğa Un	Özgıda-İş	
Metanet Un	Özgıda-İş	27
Başaran Un	Özgıda-İş	22
Örnek Un	Özgıda-İş	17
Fedaioğlu Un	Özgıda-İş	21
Yeni Un	Özgıda-İş	13
İlmeç Triko	Öziplik-İş	20
Esçelik	Türk Metal	35
Seydişehir Alüminyum	Türk Metal	6 100
119 deri işyeri	Deri-İş	3 200
Konya Derkosan	Deri-İş	100
Etibank	T. Maden-İş	10 360
Karadeniz Bakır	T. Maden-İş	2 097
Tekel Tuzla	T. Maden-İş	3 368
Divriği Demir Madenleri	T. Maden-İş	1 660
ORÜS (20 işyeri)	Ağaç-İş	4 500
T. Denizcilik İşl (14 liman)	Likat-İş	3 050
Karayolları Gnl. Mdl.	Yol-İş	40 000
Köy Hizmetleri Gnl. Mdl.	Yol-İş	55 000
Bayındırlık ve İskan Bak.	Yol-İş	9 000
DHL İnş. Gnl. Mdl.	Yol-İş	1 750
Hema (Polatlı)	Türk Metal	633
Antalya Ferrokrom	Türk Metal	621
MKE		227
Ankara İmar Ltd.		100
20 Cam işyeri	Kristal-İş	13 000
2 metal işyeri	Türk Metal	199
Tekel İşyerleri	Tekgıda-İş	70 000
7 Tersane	Dokgemi-İş	5 200

Nisan ayı, Nisan Tezleri ve Emperyalizm'in 70. yıldönümüdür.

Oportünizme karşı savaş burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz!

Lenin'in *Nisan Tezleri* ve *Emperyalizm — Kapitalizmin En Yüksek Aşaması* kitapları bundan 70 yıl önce yayınlandı. Canlı, yaratıcı Marksizmin bu iki klasiginde yer alan fikirler, bugün dünyada ve Türkiye'de devrimci, komünist militanlara güç veriyor. Onların ideolojik harcını sağlamlaştırıyor. Dünya oportünizmi ve burjuvazi ise bu kitaplardaki fikirlerin yığınları kavrayan maddi güç haline gelmesinden ölesiye korkuyor.

Lenin, *Emperyalizm*'in yabancı dil baskılarına 1920 yılında yazdığı önsözde, kitabın temel görevinin, "20. yüzyılın başında, Birinci Emperyalist Dünya Savaşı'ndan önce, uluslararası ilişkileri içinde dünya kapitalist ekonomisinin tüm tablosunu çizmek" olduğunu yazıyordu.

Lenin'in çizdiği tablonun ortaya çıkardığı emperyalizm teorisini, dünya ve Türkiye burjuvazisinin tutumunu ve gelişmesini anlamada eşsiz bir dayanaktır.

Emperyalizm'in önsözünde Lenin, "üretim araçlarında özel mülkiyet düzeni var olduğu sürece, bu iktisadi temel üzerinden emperyalist savaşlar mutlak biçimde kaçınılmaz olacaktır" be-

lirlmesini yapıyor. Sonra da, "savaşın doğurduğu evrensel yıkımın sonucu olarak, geçireceği serüvenler ne denli uzun ve yorucu olursa olsun, proletarya devriminden ve onun zaferinden başka bir biçimde sonuçlanmayacak olan devrimci bunalımın, dünya ölçüsünde büyümekte olduğu görülür" diyor.

Bu iki fikir, toplumsal ve siyasal kargaşa içinde yeni bir devrimci dalganın yükseldiği günümüz dünyasını da anlatıyor.

TKP — *İşçinin Sesi* kalıcı bir barış sağlanmasının yolunun devrimden geçtiğini savunuyor. Dünya sosyalist sistemini emperyalizme karşı savunmanın ise her şeyden önce devrimleri ve dünya devrimini savunmak olduğunu tekrar tekrar söylüyor. Her komünist partisinin kendi ülkesinde, kendi burjuvazisine karşı savaşmak ve devrimini gerçekleştirmekle yükümlü olduğunu vurguluyor. Bunu yaparken de, burjuvazinin işçi sınıfı içindeki çavuşları olan oportünizme karşı ardıcıl savaş verilmesinin önemini vurguluyor. Çünkü "bu akımlara karşı savaşım, burjuvazi tarafından aldatılmış küçük mülk sahiplerini ve

az çok küçük burjuva yaşam koşullarına sokulmuş milyonlarca çalışan insanı ondan (burjuvaziden — İ.S.) koparak kendine bağlaması gereken proletarya partisi için zorunludur." (Lenin, *Emperyalizm — Kapitalizmin En Yüksek Aşaması*, Sol Yay., s.14)

İşçi sınıfı içinde burjuva ideolojisinin savunucusu olan oportünistleri Lenin şöyle tanımlıyor:

"Yaşam tarzlarıyla, ücretleriyle, dünya görüşleriyle tamamen küçük burjuva niteliği taşıyan bu burjuvazileşmiş işçi tabakası ya da 'işçi aristokrasisi', II. Enternasyonal'in başlıca desteği olmuştur, günümüzde de burjuvazinin başlıca toplumsal (askeri değil) desteğidir. Çünkü bunlar, işçi hareketi içinde, burjuvazinin gerçek ajanları, kapitalist sınıfın iş çavuşları, reformizmin ve şövenizmin gerçek yayıcılarıdır." (Lenin, *agy*, s.15)

Oportünizme karşı savaşırken, komünistlerin burjuva demokrasisini değil proletaryanın kendi devletini, sosyalist demokrasiyi savunduğunu haykıran Lenin, *Nisan Tezleri*'nde "devlet erkinin bir sınıftan diğerine geçişi, sözcüğün hem kesinlikle bilimsel ve

hem de pratik siyasal anlamında, bir devrimin ilk, başta gelen, temel işaretidir. Bu ölçüde, Rusya'da burjuva ya da burjuva demokratik devrimin tamamlanmıştır" diyor ve işçi yığınlarını toplumu sosyalizme götürecektir siyasal devrime çağırıyordu. Lenin, istemimiz "bildik burjuva parlamenter cumhuriyet türünden bir devlet değil, ama Paris Komünü tipinde bir devlettir" diyordu.

Nisan Tezleri'nde Lenin, "yeni çağın özgün özelliklerini ve görevlerini de anlamalıyız. Marks'ın, haklarından 'ejdarhanın dişini ektim ve sinek biçtim' dediği o özgün Marksistleri taklit etmeye yelim" diyor ve hemen ardından şöyle ekliyordu:

"Kapitalizmin emperyalizme büyüyen nesnel kaçınılmazlığı emperyalist savaşı getirdi. Savaş, insanlığı uçurumun, uygarlığın yok edilmesinin, gaddarlaşmasının ve daha milyonlarca, sayısız ölçüde insanın yok edilmesinin eşğine getirdi.

"Tek çıkış yolu proleter devrimden geçiyor." (Lenin, *Nisan Tezleri*, İng. basım, s.52-53)

Lenin'in *Nisan Tezleri*'nde ve

Emperyalizm'de getirdiği fikirler bugün de canlıdır, sıcaktır, yaşıyor!

Emperyalizm bir yandan can çekişir ve her yeni devrimle gebermeye devam ederken, tüm dünyada ve Türkiye'de oportünizm, yığınların dikkatini devrim ve sosyalizm kavgasından uzaklaştırmaya çalışıyor. Türkiye burjuvazisinin iş çavuşu menşevizm, işçi sınıfının devrim savaşımlarına karşı, burjuvazinin ulusal çıkarlarını, burjuva demokratik cumhuriyeti savunuyor. Kürt ulusunun ayrılma hakkını rafa kaldırıp, sosyal emperyalist "görevlerini" yerine getirmeye çalışıyor.

Marksizmin bu iki klasiginin 70. yıldönümünde TKP — *İşçinin Sesi*, işçi sınıfını ve emekçi halkı, Kürt ulusunu devrime götürecektir tek güç olarak canlı, yaratıcı Marksizm silahıyla sınıf savaşımında komünist adına yakışan yerini alıyor.

Türkiye Komünist Partisi — *İşçinin Sesi*, dünya devrimi ve Türkiye devrimi için döne döne savaşırken, "oportünizme karşı savaş burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz" ilkesini hayatta uyguluyor.

Demokrasi uzlaşma ile değil savaşma ile elde edilecektir

Sınıf savaşımında uzlaşmacılığa hayır!

1980 öncesinde, gelişen sınıf mücadelesinin boyutları yeterince değerlendirilemedi. Oportünizm siyasal önderlik yapmak bir yana, devrimci durumun varlığını bile tanımadı. İşçi sınıfının kabaran tepkisinin salt ekonomik hedefli grevlerle sınırlandırılması, kitlelerin enerjisinin tükenmesine yol açtı.

O günlerdeki savaşımın yüksek düzeyini gösteren basit bir örnek verelim. "Seksen öncesinin en çabuk örgütlenen eylem türü nedir?" diye sorsak, tüm fabrikalardan "iş bırakma" haykırıları yükselir. Şimdilerde ise bu eylemi hayata geçirebilmenin zorlukları ortadadır.

İşte bu potansiyel yalnızca ve de sınırlı ekonomik hedefler uğrunda harcandı. 12 Eylül'de faşist cuntanın, "gelebilir" diye beklediği tepkiyi bile gösterememenin nedenlerini buralarda aramak gerekir.

"DİSK'in 15 bin eylemcisi olduğu hesaplanıyor, bunların toplu direnişine karşı ne yapılacağı düşünülmüyordu! Ateşle karışık vermeliyiz diyen bir komutan bunun hiç de kolay olmayacağını biliyordu." (M. Ali Birand, 12 Eylül 04:00, s.201)

Böyle bir karşı koyma yapılamadı. Nedenleri arasında, siyasal, sendikalar önderliğinin iliklerine işlenmiş "uzlaşmacılık" hastalığı en başta yer alır. 12 Eylül faşizm döneminde ise bu eğilim kangrene dönüşmüş, "cunta faşist değildir" tesbiti ile rejimle açıktan uzlaşmaya kadar varmıştır. Faşizm döneminde ülkede (fabrikada-semtte) ayakta kalan militanlara verilen en büyük siyasal perspektif(!) "bekleyin" olmuştur.



Darbenin hemen sonrasında ise panik o denli büyüktü ki, cunta bildirimleri kapsamına dahi alınmayan fabrikalardaki militanlara "fabrikaları terkedin" direktifi verilmişti. "Kaçanın anası ağlamaz" belgisi ile siyasal mücadele verilemeyeceği açıktır. Gerçi kaçanların bazıları kendilerini kurtarmışlardır. Ama işçi sınıfının anası ağlamıştır.

Faşizm yıllarında her şey karşın fabrikalarda kalan, kalabilen işçi önderleri kendi başlarına bırakılmış, terkedilmişlerdir. DİSK'liler Davutpaşa kırsalında ailelerinin dayanışmaları ile başbaşa kalmışlardır. Cezaevlerindekiyle merkezi bir dayanışma örgütlenmesi, "güvenlik" adına geri itilmiştir. Buna karşı, işçiler, fabrikalardan içerideki arkadaşlarına uzanabilme başarısını gösterebil-

mişlerdir.

Faşizmin çözülüşü döneminde ise sendikalar yaşamda yaşamın pratiği Türk-İş'te birliği günde getirmiştir. Ama oportünizm burada da kendini göstermiş, "kimi iş kollarının özgül koşulları" gibi garip bir saptama ile bağımsız sendikalarda örgütlenmeyi önermiştir.

Bağımsız sendikalarda örgütlenen işçilerin ne sıkıntılarla karşılaşacaklarını oportünistlerden başka herkes bilir. Onlar bilmez, çünkü üç yıllık küçük(!) bir gecikme ile ülkedeki faşizmi tesbit ettikleri için, o tarihlerde "sıkı bir gizlilik" içindedirler. Yurt içindeki birbirinden habersiz önderleri de "bekleme" direktifine harfiyen uymaktadırlar. Güvenli bir "meşgale" ile demokrasiyi beklemektedirler!

1986 sonlarına doğru "işbaşı" yapan oportünizm işçileri yine yanlış hedeflere doğru sürüklemek istiyor. Sınıfa bağlı ancak siyasal olarak geri işçileri eski imajlarla aldatma yollarında epeyce çaba harcadığını belirtmeliyiz. "Bir sürü şey yapılmıştır. Ancak baskı nedeniyle bunlar 'yığınlar' indirilememiştir, her şey 'yukarıdan' izlenmekte ve takdir edilmektedir" diyerek insanları uyutmaya çalışıyorlar. Bu masallara inananlar, büyük tepki duyup karşı çıkanlar ve pek sindiremeseler de "yemiş" görünen işçiler vardır. Yıllarca aşılana "memur disiplini" anlayışı bu palavraları kırıp atmaya zorlaştırıcı etken oluyor.

Ancak, ülkede mücadelenin boyutları genişliyor. İşçiler yeni eylem biçimleri ile burjuvaziye

tepkilerini dile getiriyorlar. Elverişsiz maddi koşullarına karşı, fazla mesai yapmama, servislere binneme, yemek boykotları ve Netaş-Derby grevleri ile başlayan ve giderek yaygınlaşan grevler, ülkedeki siyasal ve ekonomik yapı, çetinleşen bir sınıf savaşımı tablosu çiziyor. Çünkü sermayenin bunalımı sürekli. Kendiliğinden en küçük bir hak bile vermeyecektir.

İşte oportünizmin mantığı, bunu görmemekte direnmektedir. Her kabaran tepkide (eskiden olduğu gibi) "mevzileri korumalıyız" diyerek işçi sınıfını pasifize etme yolunda çaba harcamayı mücadele sanmaktadırlar. Bir fabrikada bir işçi işten mi atıldı? Hemen ilk akıllarına gelen işçileri açlık grevine yatırmak oluyor. Kuşkusuz açlık grevi de bir protesto ve mücadele biçimidir ama oportünistler bunu aktif eyleme hazır olan işçilerin tepkisini eritip yok etme yolunda kullanıyorlar.

Bu anlayışla neyi nasıl koruyacak? Koskoca DİSK'i koruyabildin mi?

Şimdi de aynı mantıkla işçilerin önüne geçip, burjuvazi ile uzlaşma çıkmazının kör sokaklarına yeniden dalmak istiyorlar. İşte işçi sınıfının önünde duran en büyük tehlike!

Objektif koşullar burjuvazinin uzlaşmacı bir yol izlemesine olanak vermemektedir. Sınıf savaşımı sertleşecektir. Önde duran görev, her türlü uzlaşmacı mantığı yerle bir ederek işçi sınıfını savaşıma hazırlamaktır.

Demokrasi uzlaşmayla değil savaşım ile elde edilecektir.

Kemal Yıldırım, İstanbul

Güney Afrika'da sıkıyönetime, yasaklara, tutuklamalara rağmen savaşım daha da yükseliyor

Protestoları durduramıyorlar!

Güney Afrika'da ırkçı kapitalist rejim işçi sınıfının ve emekçi halkın yükselen savaşımını bastırmak için saldırılarını her gün yoğunlaştırıyor. 12 Haziran 1986'da ilan edilen "olağanüstü hal"-den sonra binlerce insan tutuklandı. Bunun üzerine tutuklularla dayanışma eylemleri halkın savaşımında en önemli bir odak noktası oldu. Ne var ki halkın yükselen protestosu durdurulamadı.

Tutuklularla dayanışma engellenemeyecektir

Tutuklularla dayanışma kampanyaları Güney Afrika halkının en önemli savaşım odakları haline geldi.

Bilindiği gibi Güney Afrika'da polis istediği insanı istediği gibi tutuklayabiliyor ve mahkemeye çıkarmadan 90 gün tutuklu tutabiliyor. Kişinin tutukluluğu, hapsedildiği yer ve ismi hakkında açıklama yapmak da yasak.

Tutukluların aileleri kurduğu dayanışma komitelerinin yaptığı açıklamalara göre 12 Haziran 1986'dan bu yana 30 bin kişi tutuklandı. Tutuklananlardan 10 bini çocuk. Tutuklamalar o kadar keyfi yapıldı ki bugüne kadar tutuklananların yalnızca yüzde 7'si mahkemeye çıkarıldı. Bunların da yalnızca yüzde 1'i mahkum oldu. Tutuklananların büyük çoğunluğu poliste ve hapiste bir süre ağır işkence gördükten sonra serbest bırakılıyor. Burjuvazi böylece direnenleri kırmak, işkencelerle çökertmek istiyor. Bu uygulamalara karşı tutuklularla dayanışma kampanyaları başlatıp ülke içinde ve ülke dışında hızla yayılınca çıkarılan yeni yasa ile tutuklularla dayanışma kampanyasına katılmak, tutukluların serbest bırakılması için mektup yazmak, telgraf çekmek, imza atmak, pullama yapmak, toplantılara katılmak suç sayıldı. Bu yasa ile 10 yıla kadar hapis cezası verilebilmesi sağlandı.

Botha hükümeti bu uygulama-

Botha hükümetinin saldırıları da, burjuvazinin sahte çözümleri de devrimci işçi sınıfı mücadelesini rayından çıkartamayacaktır. Güney Afrika devrime yürüyecektir.



malara kilisenin giderek artan tepkisini yumuşatabilmek için bazı manevralara girişti. Yaklaşan seçimleri düşünerek burjuva muhalefet partilerine de hoş görünmeye çalıştı. Polis şefi general Coetzee tutukluların serbest bırakılması için dua etmenin ve seçimlerde platform olarak kullanmanın yasaklar kapsamına girmediğini açıkladı. Kilise ve burjuva partilerinin ağzına bir parmak bal çalınmaya çalışıldı.

Böylece, Botha hükümeti, asıl amacının halkın kurduğu etkin dayanışma komitelerini dağıtmak olduğunu gösterdi. Ama bu arada kendi yasağını kendi delmiş oldu. Halkın devrimci savaşımı bu deliği genişletip ırkçı kapitalist rejimin yakasına yapışacaktır.

İş kazası değil cinayettir

9 Nisan'da Ermelo madeninde meydana gelen gaz patlamasında 34 maden işçisi öldü, 16 işçi ağır yaralandı.

Patlamaya, elektrikle çalışan

arızalı bir makinadan çıkan kıvılcımın neden olduğu söylendi. Aynı maden ocağında 1982'de de 11 maden işçisi ölmüştü.

Ermelo madenini Güney Afrika'nın önemli finans tekeli Gencor işletmektedir. Hatırlanacağı gibi daha geçtiğimiz eylül ayında 177 maden işçisinin "iş kazası"nda öldüğü Kinross altın ocağını da Gencor işletmektedir.

Gencor işçi ve çalışma güvenliği için gerekli önlemleri almayarak işçileri "iş kazaları"nda telef etmenin kendisine daha ucuza mal olduğunu düşündüğü için bu "iş kazalarının" ardı arkası kesilmiyor.

Maden İşçileri Sendikası (NUM) Genel Sekreteri Cyril Ramaphosa, son "iş kazası"nda, "ciddi insan hatası" olduğunu belirtti ve Gencor yönetimini "maden endüstrisinin kasabı" olarak nitelendirerek bu gerçeği vurguladı.

Gencor NUM'un Ermelo madeninde örgütlenmesine izin vermemiştir. Buna rağmen NUM, bugüne kadar 2500 işçiden 800'ünü sendikali yapmayı ba-

şardı.

Yine aynı günlerde, aynı bölgede, devlet petrol şirketine ait bir maden ocağında meydana gelen patlamada da 16 maden işçisi yaralandı.

İrkçı kapitalist rejim işçileri en kötü koşullarda çalışmaya zorluyor. "İş kazaları" ile de sistematik olarak yok ediyor. Sırada bekleyen işsizler ona bu olanağı veriyor.

Güney Afrika işçi sınıfı kapitalist sistemi yıkmadan ne sömürüye, ne de "iş kazası" adıyla yürütülen bu yok etme politikasına son veremeyeceğini giderek daha iyi görüyor. Bunun için sınıf savaşımını yükseltiyor.

Trenyolu işçilerinin "illegal" grevi

Güney Afrika Trenyolu ve Liman İşçileri Sendikası'na bağlı 13 bin trenyolu işçisi 13 Mart'tan beri grevdedir. Grev, Witwaterstrand ve Vereeniging bölgelerindeki, devlete ait 80 trenyolu deposunda sürüyor.

Yasalara göre illegal olan bu

grev, bir işçinin haksız gerekçelerle işten çıkartılması üzerine başladı. Grev başladıktan sonra işveren büyük bir geri adım attı ve işçiyi cezalı olarak yeniden işe aldı. Ama işçiler o işçi koşulsuz olarak işe alınana kadar grevi sürdüreceklerini açıkladılar ve grevi sürdürdüler.

İşveren durumundaki hükümet hemen grev kırılcılığına girişti. Bunun da özellikle beyaz işçi çalıştırarak yapıp beyaz ve siyah işçiler arasına düşmanlık tohumları ekmeye çalıştı. Bir yandan da işçilerin sendikal örgütlenmesini baltalamaya çalıştı. Son olarak 9 Nisan'da polis sendika binasına gitmekte olan 305 grevci işçiyi tutukladı.

Devletin bu saldırıları arttıkça işçilerin kararlılığı ve aldıkları destek de yükseliyor. Aynı bölgede posta idaresinde çalışan 7 bin işçi dayanışma grevine çıktı.

Bu grev ve dayanışma şunu bir kere daha gösterdi ki Güney Afrika'da ırkçı kapitalist rejime kin dolu, kararlı, birbirine kenetlenmenin önemini kavramış bir işçi sınıfı vardır.

Botha hükümeti 12 Haziran'da ilan ettiği olağanüstü hal ile halkın devrimci mücadelesini bastırabileceğini sandı. Ama tam tersine işçi sınıfının başını çektiği bir devrimci mücadele yükselmeye devam etti.

Burjuvazinin önemli bir kesimi, işçi sınıfından duyduğu korku ile devrimci mücadeleyi yalnızca "ırkçılığa karşı" olmakla sınırlandırmak istiyor. Hatta bu yolda kendi devletlerinin kanunlarını bile delmeyi göze alabiliyor. İşçi sınıfı ise bu girişimleri, gelen desteği alıp cebine koyuyor ama asıl hedefinin ne olduğunu giderek daha iyi görüyor.

Botha hükümetinin saldırıları da, burjuvazinin sahte çözümleri de devrimci işçi sınıfı mücadelesini rayından çıkartamayacaktır. Güney Afrika devrime yürüyecektir.

Ahmet Fırat

İspanya'da sosyal demokrasi köşeye sıkışıyor!

İspanya'daki sosyal demokrat Gonzalez hükümetinin sıkı para politikasına karşı, çalışan nüfusun hemen her kesimi sokağa çıktı. İşçilerin ve emekçilerin artan grevleri ve protesto yürüyüşleri Gonzalez hükümetini köşeye sıkıştırdı. Hükümet bugün bir taraftan durumu yatıştırma manevrası olarak geri adım atmaya hazırlanırken, diğer taraftan işçilerin, emekçilerin grev hakkını sınırlandıracak bir yasayı parlamento sunmaya çalışıyor.

Sosyal demokrat Gonzalez hükümeti dokuz ay önce yapılan seçimlerle yeniden iştibasına gelmişti. Seçimlerden önce ve seçim sırasında sosyal demokratların söz verdiği reformların sahteliği, seçimlerden sonra adım adım ortaya dökülmeye başladı. Gonzalez hükümetinin sağa kayışı hızlandı.

Kapitalizmin krizini işçi sınıfı ve emekçilerin sırtına yüklemeye çalışan hükümet, enflasyon yüzde 8'in üstünden ücret artışlarını yüzde 5'le sınırlamaya kalktı. Verimlilik adına işçiler işten

atıldı, sosyal hizmetlerde kesinti yapıldı.

Ocak ayında, önce öğrenci eylemleri patlak verdi. Ardından, şubat, mart ve nisan aylarında işçi sınıfının önemli bir kesimi ücret artışları istemiyle grevlere çıktı. Yürüyüşler ve mitingler yapıldı.

Nisan ayı grevler ve yürüyüşlerle doludur.

7 Nisan'da Renault ve General Motors fabrikalarındaki işçiler daha yüksek ücret artışı ve kısa vardiya istemiyle işi bıraktılar. Aynı sırada 8 bin doktor ve sağlık işçisi de greve çıktı.

8 Nisan'da 20 bin tıp öğrencisi Madrid'te yürüdü.

9 Nisan'da sağlık hizmetlerinde çalışan işçilerle tıp öğrencileri Madrid'te iki bulvarı trafiğe kapattı.

10 Nisan'da, komünistlerin yönetiminde olduğu İşçi Konseyleri'ne bağlı 1 milyona yakın havayolları, demiryolları, metro, inşaat ve sağlık hizmetleri, belediye, otel ve fabrika işçisi işe gitmedi. Hükümetin beş yürüyüşten üçünü yasaklamasına karşın

yüzbinlerce işçi, emekçi yapılan eylemlere katıldı.

15 Nisan'da da yüzbinlerce havayolları, demiryolları işçisi paskalya tatili boyunca sürecektir olan yıpratma grevlerine başladı.

Nisan ayında başlayan grevlerle birlikte 1986 yılının toplam grev sayısı aşıldı. Aynı artış yığın eylemlerinde de ortaya çıktı. Yalnızca mart ayı içinde Madrid'te 273 gösteri yapıldı.

Gonzalez hükümeti, kamu işletmelerinde çalışan işçi ve emekçilerin ücret artışlarını yüzde 5'le sınırlamaya direnirse bu eylemlerin giderek azalacağını ve duracağını sandı. Ama tam tersi oldu. Grevler ve eylemler artmaya devam etti.

Hükümet şimdi grev hakkını sınırlandıran bir yasa tasarısını meclise sunmaya hazırlanıyor. Eski sendikacı, Çalışma Bakanı Manuel Chaves'in yaptığı açıklamaya göre, yasa tasarısı "anayasaya uygun ve grev hakkına dokunmuyor." Ancak "topluma gerekli hizmetlerin sürdürülmesini" garanti altına alıyor! (The

Times, 15 Nisan 1987)

Böylece işçi sınıfının hiç de yabancı olmadığı yöntemlerle, özellikle kamu hizmetlerinde çalışan işçilerin grev hakkı sınırlandırılmak isteniyor. Ayrıca yeni tasarıyla greve çıkış önemli ölçüde zorlaştırılıyor.

İşçi sınıfının savaşı sokaklara taşarken Gonzalez hükümeti, tasarı kanunlaşınca kadar zaman kazanabilmek için geri adım atmaya hazırlanıyor. Ekonomi bakanı, yüzde 5 ücret artışı sınırlamasının "değişmez bir olgu olmadığını" söyleyerek hükümetin ücret politikasının esnetilebileceğini söyledi.

Aslında, ekonomi bakanının "esnetilebileceğini" söylediği katı ücret politikasını işçiler çoktan deldi. Birçok yerde elde edilen ortalama ücret artışları yüzde 7'nin üstüne çıktı. Bu nedenle, yapılan açıklama durumu kurtarmaktan, Hoca'nın dediği gibi "zaten incekim" demekten öteye fazla bir anlam da taşımıyor.

Ama, Gonzalez hükümetinin bu manevrasının altında yatan bir

başka olgu daha var: O da sosyal demokrat sendikalar birliği UGT'nin, işçilere istedikleri ücret artışları verilmezse yaz aylarında yapılacak yerel seçimlerde hükümete destek vermeyeceğini açıklamış olmasıdır.

Gonzalez hükümeti ücret politikasını ne kadar esnetirse esnetsin verebileceği ücret artışları işçileri memnun etmeyecektir. Ayrıca enflasyon ücret artışlarını alıp götürünce her şey yeniden hem de daha üst düzeyde başlayacaktır. Böyle olacağını gayet iyi gören Gonzalez işte bu nedenle grev hakkını sırtlayan kanun tasarısını hazırladı. Günü gelince bu kanun işçiye, emekçiye karşı kullanılacak.

İspanya deneyimi, burjuvazinin ekonomik ve siyasal manevra alanı daralınca sosyal demokrasiyi işçi sınıfına ve emekçi halka yutturmakta nasıl zorlandığını gösteriyor. Ekonomik darboğazların eksik olmadığı orta kuşak ülkelerinde orta yolun hep geçici olduğu bir kez daha kanıtlanıyor.

Ahmet Fırat



TKP—İşçinin Sesi
işçinin
partisi

İŞÇİNİN SESİ

Türk-İş'te birleş!
1 Mayıs'ta devleş!

Yıl: 13, Sayı: 327, 22 Nisan 1987

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİŞİMİ KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKİNİ BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİŞİMİ KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKİNİ BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİŞİMİ KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKİNİ

ALDATMACALARA KANMADAN 1 MAYIS'TA İLERİ!

1 Mayıs geldi kapıya dayandı. Türkiye toplumundaki çalkantı, hareketlilik her geçen gün artıyor. *İşçinin Sesi*'nde son üç sayıdır sürekli olarak yayınlanan işçi protestoları, yürüyüşleri, grevleri tabloları işçi sınıfındaki hareketliliği sayılarla ortaya koyuyor. Grev çıkaran işyerleri ve işçi sayısı haftadan haftaya artmış, açlık grevleri, yürüyüşler, yemek boykotları ve çeşit çeşit protesto eylemleri tüm ülkeyi sarmıştır. Bugün, yalnızca grevde olan işçi sayısı onbinin üstündedir!

Bu gelişmeler son haftalarla sınırlı değildir. İşçi sınıfı bugüne, yüzbinlik Eskişehir, kırkbinlik İzmir mitingleriyle, Netaş'ta, Derby'de aylarca süren grevlerle ve ardı arkası kesilmeyen bir dizi protesto eylemleriyle gelmiştir. Faşizm sonrasındaki hareketlenmede de başı, toplumun bütün öteki kesimlerine moral ve cesaret vererek yine işçi sınıfı çekmiş, biriken toplumsal öfkeye kaldirağ olmuştur. İşçi sınıfı bu işlevini bugün de ara vermeden sürdürüyor.

Son günlerde yeni bir sıçrama gösteren öğrenci hareketi, işte işçi sınıfının yürüttüğü bu savaşımın doğrudan ve dolaylı etkilerinin bir ürünüdür.

Gerek işçi grev ve eylemlerinde, gerekse öğrenci eylemlerinde gelişmelerin doğrultusunda burjuvaziyi ürkütüyor. çünkü her türlü yasaklamaya rağmen eylemler sürüyor ve sürdükçe de kaçınılmaz olarak yasa dışı olarak geliyor.

Burjuvazi, öğrencilerin değil de işçilerin yasaları çiğneyerek girişeceği bir yığınsal protesto eyleminin ne anlama geleceğinin ve nerelere varabileceğinin farkındadır. Gerçi işçiler, grevlerde ve küçük küçük birçok eylemde yasaları her fırsatta çiğniyorlar ve burjuvazinin yasaları hakkında ne düşündüklerini de böylece göstermiş oluyorlar. Ama yasaların açıkça çiğnendiği büyük ölçekli bir eyleme henüz geçmediler. Ama bir an için düşünün ki, örneğin Türk-İş Mersin mitingini yasaklamaya rağmen yapmakta dirensaydı ve binlerce işçi sokağa dökülseydi... Ya da 1 Mayıs'ı İstanbul'da kutlamak için ve de yine yasaklamaya rağmen yüzbinlerce işçiyi sokağa çıkmaya çağırırsaydı ve de bunu gerçekleştireydi... Ne olurdu? Ne olacağını burjuvazi rüyasında bile görmek istemezdi.

Bunun karşısında, SHP adına Aydın Güven Gürkan'ın 1 Mayıs öncesinde işçi sınıfına ve Türk-İş'e verdiği şu öğüde bakın:

"Öğrencilerimiz hiçbir provokasyona kanmadan bu konuda doğal tepkilerini göstermişlerdir. Öğrencilerin, çözümü sokakta aramaktan çok, TBMM'de aramalarını sevindi-

rici bir gelişme sayıyorum. Tabii öğrenciler yürümüşür, ancak çözümümü demokratik işleyişlerde aramışlardır. Çok güzel bir kamuoyu oluşturarak, haklılıklarını topluma kabul ettirmişlerdir. Sıkıntı içindeki işçilerimizin de haklarını korumak konusunda en az öğrenciler kadar etkin yol ve yöntemleri bularak aynı becerikliliği göstermeleri gerektiğini vurgulamak istiyorum. Türk-İş de bu şekilde kamuoyu oluşturup haklı davasını kabul ettirebilir." (Hürriyet, 18 Nisan 1987)

"Çözümü sokakta aramayın, TBMM'de arayın" diyor Gürkan. *Hürriyet* gazetesinin "Gürkan 'öğrencileri örnek alın' dedi" diye manşet atması şaşırtıcı değildir.

Bir kez, öğrencilerin çözümü TBMM'de aradığı iddiası doğru değildir. Öğrenciler içindeki oportünist kesim böyle düşünüyor ve öneriyor diye (ki öyledir) öğrencilerin tümünü böyle göstermek gerçeği çarpıtmaktır.

İkincisi, "çözüm" diye yasa tasarısının geri çekilmesi kastediliyorsa, bunu sağlayan da TBMM ya da yasalara saygılı olarak yapılan ricalar(!) değil, yasaklara ve polis saldırılarına rağmen sokağa dökülen militan öğrencilerdir. Eğer ortada alınacak bir örnek varsa o örnek budur. Gürkan'ın kastettiği değil.

Ve son olarak, öğrenciler, işçi sınıfının militan savaşım ve savaş yöntemlerini örnek almaktadırlar. Örnek aldıkları ölçüde de başarılı olacaklardır.

Ege'de kalıcı barış nasıl sağlanır

Geçtiğimiz günlerin önemli konularından biri de, Ege üstünde Yunanistan'la Türkiye'nin yine bir silahlı çatışmanın eşliğinde kadar gelmesiydi. Bu "bitmez tükenmez" sorun, araya giren uzlaştırıcıların çağrıları ve büyük sağduyu gösterileriyle bir kez daha, bir sonraki patlamaya kadar yatıştırılmış oldu.

Türkiye ile Yunanistan'ın ikide bir kafa kafaya tokuşmasında şaşılacak bir taraf yoktur. Dün Kıbrıs üstüne kabaran iştahlar bugün Ege üstüne kabarıyor. Ege'de var olduğu sanılan zengin petrol yataklarının gerek Yunanistan'ın gerekse Türkiye'nin emperyalist heveslerini kamçılama doğaldır. Her iki ülkede de kapitalizm var oldukça, kapitalizmin doğasından kaynaklanan bu sorunların her yeni aşamada yeniden alevlenmesi kaçınılmazdır.

Ege konusunun ayrıntılarında kimin haklı kimin haksız olduğu, konunun Lahey Adalet Divanı'nda mı yoksa ikili görüşmelerde mi ele alınması gerektiği haftalardır burjuva basınında tartışılıyor.

Konunun hukuksal yönleri üstüne belki yüzlerce yazı yazıldı. "Çözüm" olarak çeşitli yollar önerildi.

Resmi TKP'nin resmi genel sekreteri Haydar Kutlu da bu tartışmalara katıldı. "Ege Türkiye'ye kapatılamaz" diye söze başlayıp "ulusal çıkarlarımızın" en ateşli savunucularından olduğunu kanıtladıktan sonra "Türk-Yunan sorunlarının çözümü diyalog yoluyla gerçekleşecektir" dedi.

DSP'nin İzmit mitinginde konuşan "Kıbrıs fatihi" Bülent Ecevit de Ege konusunda 12 Eylül'ü şiddetle eleştirdi(!) ve "Ege'de haklarımızın peşi bırakıldığı gibi Yunanistan'a ödün üstüne ödün verilmiştir" dedi.

"Çözüm" yolu olarak önerdiği ise "Yunanistan'a öteki yanagımızı uzatmamak" oldu.

SHP'nin ve İnönü'nün tutumu da aynı doğrultuydu. İnönü, Sosyalist Enternasyonal toplantısına giderken şöyle diyordu:

"Sosyalist Enternasyonal toplantısında görüşmeler yaparken Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkarlarını gözeterek davranacağım. ... Ulusal politika söz konusu olduğunda kendi görüşlerimi saklı tutarak, ulusal çıkarları korumanın yolunu da göstereceğiz elbet." (Yankı, 13-19 Nisan 1987)

Sosyalist Enternasyonal toplantısından dönüşünde de İnönü şu sözleri söyledi:

"İki tarafın gerçekten barışı sağlayabilmesi için görüşmeler şarttır. Kalıcı bir barış, iki ülkenin çıkarlarının hakça bir şekilde korunmasıyla mümkündür." (Cumhuriyet, 11 Nisan 1987)

İşte size resmi TKP, DSP ve SHP. Alın birini vurun ötekine. Hepsinde "ulusal çıkarlar" teraneleri, "kalıcı barış"ın nasıl sağlanabileceği üstüne boş laflar ve Ecevit'ten gelen (Kıbrıs fatihliğine toz kondurmama çabasıyla olsa gerek) "dişlerimizi gösterelim" önerisi.

Bunlar "sol"um diyenler. "Sol" olduğu iddiasında bulunmayan kesimlerden gelen, "görünüşü kurtarmak için Lahey'e gitmeye evet diyelim ama takozu ikili görüşmelerde koyalım" türünden çeşitli ince(!) taktik önerilerin üstünde ise pek durmak gerekmiyor.

Sonuçta hepsi, "biz"im ne kadar haklı, "onlar"ın da ne kadar haksız olduğunu söylüyor.

İşçi sınıfının, komünistlerin bu "biz", "onlar" tараfında bezi yoktur, olmamalıdır. İşçi sınıfı açısından üstünde durulması gereken konu, Yunanistan ve Türkiye'deki emperyalist heveslerle yanıp tutuşan kapitalizm yıkılıyor.

madıkça iki ülke arasında gerçek ya da kalıcı bir barıştan söz edilemeyeceğidir. TKP—İşçinin Sesi Programı'nda bu gerçek şöyle dile getiriliyor:

"Kapitalizm koşullarında barış bir ateşkes dönemidir. Savaşta güç dengeleri temelinde gerçekleştirilen paylaşımların dondurulmasıdır." (Program, s.13)

Hem Türkiye hem de Yunanistan işçi sınıfına bu gerçeği bıkmadan usanmadan anlatmak komünistlerin görevidir.

Bugünün "biz"i ve "onlar"ı burjuvazidir. Dolayısıyla tartışmayı bu çerçevede içinde tutmak, iki ülke burjuvazisinin karşılıklı olarak kendi "ulusal çıkarları" temelinde yürüttüğü hırlaşmaya, birinin ya da ötekinin yanında katılmaktan öteye geçmez. Bu, ne niyetle yapılsa yapılsın böyledir. Kaldı ki, yukarıdaki örneklerdeki niyetler de bozuktur.

SEİA'da ek mektup şovu

Burjuvazinin bitmez tükenmez sahtekarlıklarına bir yeni örnek de SEİA konusunda yaşandı.

ABD ile Türkiye arasında imzalanmış olan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması'nın (SEİA) uzatılması gündeme geldiğinde, "ulusal çıkarlarımız" üstüne yeni bir yaygara yükseldi. Burjuva basın, günlerce, haftalarca "Amerika'ya karşı kişilikli olmak" ve "kendimizi pahalıya satmak" gerektiği çağrılarıyla doldu taşı.

Tartışma yine bu satışın fiyatı üstüneydi ama bu bir yana. Burada ek mektubun ne olduğu ve nasıl "askıya alındığı"na değineceğiz.

SEİA konusunda sağdan ve "sol"dan saldırılara uğradığını gören Özal hükümeti, anlaşmayı uzatırken eskisinden daha iyi şeyler kopardığını ileri sürbilmek zorundaydı. Bunun için hemen bir "ek mektup" işi katarıldı. Bu "ek mektup"la yeni haklar "kopardığımız" söylendi ve anlaşma imzalandı.

Ama, anlaşma imzalandıktan hemen sonra ABD Kongresi askersel "yardımı" yarıya indirip silahların Kıbrıs'ta kullanılmasını yasaklayınca kıyamet koptu. "Sert çıkalım", "ulusal çıkarları koruyalım" yaygaraları yine ayuka çıktı. Özal da ABD'ye "gerektiğinde" sert çıktığını göstermek için "ek mektup"u askıya aldığını ilan etti.

Ayıp olacak ama, hani "ek mektup" sayesinde SEİA imzalanabilir olmuştu?

Yapılanların tümünün bir "şov"dan ileri gitmediği zaten ortadaydı ama yine de büyükelçi

Şükrü Elekdağ'ın şu sözlerini aktaralım:

"Biz yalnız ek mektubu onaylamıyoruz. Ama eski anlaşma bir yıl otomatik uzuyor. Üsler, bu eski statüye göre çalışıyor." (Cumhuriyet, 18 Nisan 1987)

Yani ortada değişen hiçbir şey yoktur.

Türkes'e ceza jesti

MHP davasının Türkes'e verilen 11 yıl hapis cezası ve bütün öteki yöneticilerin beraatı ile sonuçlanmasıyla birlikte burjuvazinin çeşitli kesimlerinden gelen "tepkiler" gerçekten son derece ilginç ve öğretici oldu.

Türkes'in 11 yıla mahkum olmasının hiç önemi yoktur. Daha önce de *İşçinin Sesi*'nde belirtildiği gibi, gerekseydi burjuvazi Türkes'i asardı da. Bu nedenle onun "cezalandırılması" sembolik olmaktan öteye bir anlam taşımıyor. Burjuvazi, Türkes'in dışındaki faşist örgütlenmeyi MÇP ya da bir başka kılıfla sürdürebilecek tüm eski MHP yöneticilerini beraat ettirerek sınıfsal tavrını çok güzel göstermiştir. Ortada, "faşizme" ya da "faşistlere" karşı, ya da örgütlenmelerine darbe vuran en ufak bir uygulama yoktur. Türkes'e ceza verilmesi de toplumdaki öfkeye ödün olarak yapılmış bir jesttir.

Burjuvaziden gelen tepkiler, bu jestin bile çok görüldüğünü ve bu olayın da bilinç bulandırmak için kullanılmaya çalışıldığını gösteriyor.

Demirel ve benzerlerinin kararı "haksız" bulmaları, "çok üzülümüş" olduklarını söylemeleri bir yana, "sol" geçinen ve işçi sınıfına böyle gösterilmeye çalışılan DSP ve SHP'nin söyledikleri gerçekten mide bulandırıcıdır.

DSP'li Cahit Karakaş, "politikacılara ceza verilmemesi gerektiği" inancındaymış!

Ama esas üstünde durmak gereken SHP'nin söylediğidir. SHP'li Meclis Gurup Başkanvekili Seyfi Oktay şöyle diyor:

"Türkes'in kişisel durumu bizi ilgilendirmez. Ancak, onun şahsında faşizmin mahkum edilmiş olduğunu görüyoruz. Ayrıca komünizm mahkum edilirken faşizmin de mahkum edilmesi toplumu rahatlatıcı bir sonuçtur." (Yankı, 13-19 Nisan 1987)

Ne kadar dengeli(!) ve adanletli(!) bir değerlendirmeye değil mi? SHP'li Oktay rahatlamış olabilir ve herhalde de öyledir. Ama işçi sınıfı, faşistlikle, demokratiyle tüm burjuvaziden kurtulana kadar rahatlamayacaktır.

Süleyman Sakalı